

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Izaja vsak dan zvečer izvenredno nedelje in praznike.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemani
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5.50
na mesec 2—	na mesec 1.90

Inserti veljajo: petstopenjska petletna vsota za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 14—
četrt leta 6.50	četrt leta 7.50
na mesec 2.30	na mesec 2.50

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Dr. Šusteršič.

Dunaj, 22. januarja.

V bivši slovanski opoziciji je vprašanje reorganizacije »Slovanske Enot« zopet na dnevnem redu. To se pravi; tretje osebe in javnost prav mnogo o njem govore med prizadeti mi kompacijski pa pravzaprav se ni prišlo do obveznih pogovorov in pogajanj. Vedno bolj se nam dozdeva, da se nahaja cela akcija za enkrat še v onem štadiju »ut aliquid fieri videtur«, ki igra med taktičnimi sredstvi parlamentarne politike svoje velike vloge. Nobeden izmed prizadetih ne prevzema odgovornosti za razpad »Slovanske Enot«. Zlasti se hoče tudi od češke strani odvrtni vsako očitjanje, kakor da bi Čehi »Enote« ne hoteli in prav ostro se zavrača domnevanje, kateremu smo tudi mi že dali izraza, da bi bili Čehi pred božičem prav lahko omogočili funkcioniranje slovanske opozicijske organizacije — ko bi bili hoteli. Na indirekten, toda nad vse jasn način pa vendar prihajajo sedaj iz čeških vrst pojasnila, da in zakaj je v zadnjih mesecih češki interes na skupni parlamentarni zvezi z Jugoslavo tako očividno opesal, zakaj se še danes skuša le bolj varovati formo, kakor pa stvar samo.

Spoznanje velikih taktičnih hib, ki jih je zagrešila »Slov. Enota« za vest, da je ta velika organizacija glede svojih uspehov daleč zaostajala za svojim minimumom, za katerim je stremela ni ničesar novega. Ravno oni, katerim je bila in je še ideja slovanske parlamentarne zveze kot udejstvovanje praktične slovanske vzajemnosti ne le stvar razuma in trenutne taktike temveč tudi srčne potrebe, so že davno opozarjali na vse te nedostatke. Ravno naš list je opetovano poudarjal, da je zdravo jedro »Slovanske Enot« v nevarnosti, da razpade in segnijo, ker ga vedno gostejše preprežajo organizacijski in osebnosti nedostaki. Opetovano smo se obračali proti gorostasnemu dejstvu, da se je velika slovanska opozicijska organizacija, ki bi morala zasledovati zgolj vsenarodne interese udala vodilju stranke, kateri je lastna korist vse, narodova nič. Protestirali smo opetovano proti temu, da postaja »Slovanska Enota« vedno bolj le orožje v rokah razgriženega sovražnika prave slovanske ideje dr. Šusteršiča.

In če smo konstatirali njen razpad, poudarjali, da zadene velik del

krivde ravno Čehi, smo mislili pred vsem na dejstvo, da so oni po številu v »Enoti« daleko močnejši in po nazorih dr. Šusteršiča in njegovim večnoma diametralno nasprotni navzle temu prenašali, da deloma celo podpirali njegovo delo — v trenutku pa, ko so sprevideli kakšnim ciljem in namenom služijo, in ko je tudi obrat v politični situaciji vplival na njihovo mišljenje, niso dovolj energično poskušali doseči remediuro in ozdraviti razmere.

Te svoje skoraj bi se dalo reči »stragične« krivde Čehi ne priznajo, tem ostrije pa vidijo in označujejo sedaj vzroke, ki so pri njih ustvarili za »Slovansko Enot« tako neugodno in nevarno razpoloženje.

Konservativna češka korespondenca »Centrum« ravno priobčuje pod naslovom »dr. Šusteršič članek, ki je izraz onega mnenja, katero danes v obče prevladuje v čeških političnih vrstah, tudi onih, ki so se do najzadnjega časa podpirali dr. Šusteršičevu politiko. Kakor vemo to na Slovenskem že davno, tako je dr. Šusteršič s svojim delovanjem v parlamentu sedaj dokazal tudi Čehom, kako nepoštena, neodkrita in narodnim interesom škodljiva je politika slovenskih klerikalcev, kako upravičen je naš oster boj proti njej in njim izvrševateljem, boj, ki ga slovanski krogi prej niso mogli ali hoteli razumeti.

Članek podaja tako izvrstno in ostro karakteristiko ne le dr. Šusteršiča, temveč cele slovanske klerikalne politike, da hočemo v naslednjem navesti glavno vsebino.

»Centrum« piše:

»Dr. Šusteršič je na skoku — kam! Tega morda še sam ne ve. Toda najbrž je že spoznal, da na sedanji poti ne doseže cilja svoje castihlepnosti in zato si dela kakor oznanja v svojem listu, »proste roke«. Nič ne g. Šusteršič ne brani, da uresniči svoje aspiracije na način, ki mu dopada. Toda nastopal naj bi odkrito in se ne skrivaj za krinko, ki njegovega obraza tako ne pokrije popolnoma. Dr. Šusteršič čuti instinktivno, da njegovega že pripravljene »obrat« (v vladno službo o. u.) ne bodo povsod razumeli in odobrvali — zato išče plausibeln preteve in misli, da jo najde pri čeških poslancih. Mladocih, kat. - narodni in realisti, da so razbili »Slov. Enot« za to mora S. L. S. iti svojo pot. G. dr. Šusteršič je od svojega opozicijskega naziranja obrnil očividno le še opozicijo resnici. »Slov. Enota« ni razbita —

dr. Šusteršič hoče reorganizacijo »Slov. Enot« onemogočiti ter že v naprej odvaliti odgovornost na Čehi. Zakaj? Ker sluti, da v reorganizirani »Slov. Uniji« ne bi mogel več igrati one diktatorske vloge, ki si jo je prilastil v stari zvezi. Tudi mi opozicijska taktika ni več prav vse, ker bi bila njegovim lastnim ambicijam prej v škodo, kakor pa koristna. Dr. Šusteršič si je s svojo »preskušeno« praktiko« usnuil celo »Slov. Enot«. Silil je češko delegacijo v obstrukcijo zoper italijansko fakulteto s pestjo iz grožnjami. Pa glej! Ko je bil državni zbor odgođen je isti dr. Šusteršič izjavil, da bo v naprej presojal ital. fakultetno vprašanje zgolj iz stvarnega stališča. Zakaj je torej g. Čeh v obstrukcijo? Zakaj je prisilil Čehi v boj zoper bosensko kmečko bando do najskečajnejšega, če je sam pred obračunom v delegaciji naravnost zbežal, odločivši svoj mandat bos. odseku?

Dr. Šusteršič naj vendar odloži krinko in pomisli, da imajo Čehi vendar le še lažje stališče kakor Slovenci, tudi če bodo sami. Gosp. dr. Šusteršič je svoj obrt od »Slov. Enot« prav izvrstno uprizaril: dr. Kreku je ukazal pridigati oportunistno politiko, g. Korošcu nasprotno. Sam pa je (kot dober režiser! op. ured.) previdno molčal.

Splošno mnenje glede dr. Šusteršiča in njegove vloge v slovanski politiki, pa izražajo večerajšnji »N. L.«, ki pišejo: Češki poslanci so do grla siti biti sužnji dr. Šusteršiča in njegovih, zgolj iz strankarskih ozirov izvajanih akcij.

Res, hušji in večji ne more biti polom, ki je zadel politiko slovenskih klerikalcev in njihovega voditelja, dr. Šusteršiča, v parlamentu in med slovanskimi strankami.

Volilni shod pri Češnovarju

Gospodarsko - napredno društvo za šentjakovski okraj, najmarljivejše društvo, ki se zaveda svoje važnosti in vloge, ki jo ima kot nositelj napredne misli, je sklicalo večeraj v gostilno pri Češnovarju shod volilcev in volilk. Predsednik društva, g. Bergant, ki žrtvuje z vso vmeno in brez sebičnosti vse svoje sile napredku ne samo svojega lastnega doma, marveč je na mestu tudi kadar ga kliče sila drugim, je otvoril zborovanje in dal besedo kot prvemu govorniku gospodu profesorju

Reisnerju,

ki je izvajal sledeče:

Današnji shod je volilni shod, in vsak Ljubljane, če se sicer še tako malo briga za javna politična vprašanja, je danes prevzel od volilnega gibanja. To obče zanimanje za bližajoče se volitve je utemeljeno po dejstvu, da je treba na mesto razpuščenega občinskega sveta popolnoma novega in da imamo za to volitev že predpisan nov volilni red. Novi volilni red pa je skovan tako, da bi prišla v ljubljansko mestno zbornico tista stranka, tista politična struja, ki je do sedaj pri vseh napadih na ljubljanski občinski zastop bila vselej z ogromno večino naprednih volilcev odbita.

Novi volilni red daje volilno pravico možem in ženam, in to tudi takim, ki »SLS.« ne poznajo tako dobro, kakor mi. »SLS.« pa je vajena s stidnimi besedami vabiti manj izkušene volilce v svoje mreže. Zaradi tega pa smatramo vsi napredno misleči volilci, da je neobhodno potreba tu in tam pokazati ljudem politično značajnost one stranke, ki se vsiljuje. Volilci pač sme pričakovati, da ima le tisti mož junaštvo ponujati se za kandidata ob volitvah, ki more pokazati, da je vsa njegova dejanja spremljala močnatost, ona močnatost, ki zahteva, da se besede nemajmo s sposobnostjo.

Volilec mora od mož, ki jim zapu občinsko gospodarstvo, predvsem zahtevati, da so možje odkritega, poštenega mišljenja, da je njihovim besedam zaupati. Ker bo o gospodarskih sposobnostih in načrtih »SLS.« govoril drug govornik, se hočem omejiti na nekaj primerov, na katerih lahko presojamo, koliko zaupanja Ljubljane lahko da tej stranki.

O dragini imamo že polna ušesa; vsi ječimo pod njo. Pogledimo pa si, kako je govoril govornik »SLS.« na onem velikanskem shodu v Unionu, ko je ta stranka razvila svoj občinski program: Poročilo posnamemo po »Slovenec«: Osuševanje Barja, ono veliko delo se je začelo. Veliko vprašanje, ki se je prej razmišljalo na papirju, bo rešilo najboljšo draginjo s tem, da ustvarimo rodovitna polja, livade in travnike, da bo dobil lahko vsak za primerno ceno zadosti živil. Tako se bo rešilo tudi draginsko vprašanje, ne pa tisto argentinsko meso, ki če tudi zmazano, grozi, da nam priinese veliko nevarnost okuženja. O tem govoriti, da bo ar-

gentinsko meso pocenilo mesne cene, je naravnost bedasto. Kdor tako govori, ne ve, kaj govori. Tako more govoriti samo bebec ali pa tak človek, ki ljudi farba. — Tako torej govori »SLS.« dne 6. januarja t. l., ko so po vsej Avstriji se vršila zborovanja, kjer se je zahtevalo povečanje avoz argentinskega mesa. Vsi ti sloji prebivalstva, ki so zborovali, so torej sloji bebec ali pa farbarjev, in bebec ali farbarji smo vsi Ljubljane, ki smo se za to potezali. Nekaj dni po tem govoru pa je prišlo v Ljubljano argentinsko meso. Vse vprek je bila sodba ugodna. Vse je uvidevalo dobroto mesa in koliko ceneje bi se dalo dobivati, če bi se uvoz ne omejil in primerno preuredil. Zdaj se seveda »SLS.« ni mogla več postaviti proti zadovoljnemu občinstvu, premenila je pisavo in se prilagodila priznanju. Tekom dobrega tedna so torej nehali biti modrijani in vsevedci, in so šli med bebec in farbarje. Tega prej niso povedali, kako skrbno se gleda na zdravega mesa, kako se izključuje vsaka nevarnost, da bi se zanesle boleznim sem. — Pa je pri tem še nekaj drugega zanimivega. Večja nevarnost, da se zanesejo boleznim, bi bila pri kozah, ki jih iz Amerike vozijo v Evropo; te kože niso desinficirane, kot pa meso, prirejeno za prevajanje. In močeno pristaja »SLS.«, tovarnar Pollak, dobiva že več časa kože iz Amerike. — To oni vedo, pa se niso oglašali še do danes. — Oni so se danes udali javnemu dobremu mnenju v Ljubljani, njihova glasila na Stajerskem pa še vedno grme proti argentinskemu mesu.

Ker so drugače premeteni go-spodje, si morem njihovo početje le tako razlagati: oni mislijo, da je volilec bebec, ki se bo pustil od njih nafariati.

S. L. S. je bila svoj čas Slov. kat. stranka. To ime so morali izpremeniti, ker je izgubilo na veljavi. V resnici pa je kat. stranka še zmeraj in se tega včasih zavedajo, včasih ne, kakor jim kaže. V Rimu so slavili štiridesetletnico združenja Italije. Garibaldi je 1875. zavzel Rim in pregnal Burbonce, ki so strahovali v Rimu s pomočjo papeštva in na njegove policije. Slavili so zdaj ta dogodek in se je rimski župan spominjal v svojem govoru onih slabih časov. Naša S. L. S. se je spomnila svojega katoličanstva in sklicala velik protesten shod proti navideznim razžalenjem papeštva po rimskem županu. V najnovejšem času so se vršili javni zločini na slovansko narodnost in krui-

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dolge.)

Sirovo se je zasmel Elah in ga sunil z nogo v usta, da so mu je po-
medila kri po zmrušeni bradi in gosto
orastlih prsih.

»V ječo z njim!« je zapovedal in vzdignile so ga štiri krepke roke, pesti so ga suvale v hrbet, da je odetaval zdaj na desno, zdaj na levo naprej. Izginil je koncem dolgega hodnika čez stopnice, ki so vodile v rajska klet. Tam je bila tudi protorna ječa, visoko obokana in z enim amim majhnim oknom, skozi katero je prihajalo le malo, zelo malo zraka, uči pa skoro nič, ker je bilo zunaj arasčeno z gostim grmičevjem in je gosta, med mogočnimi železnimi drogovimi razpeta, zaprašena in s pajčeviti zadelana mreža branila luči proreti v to temnico.

Kakor s prvim kmetom, tako se e zgodilo zapored z vsemi. Dva hlapci, oborožena od zob, sta čuvala izhod z dvorišča, čuvaj pa in oni hlapec, ki se je rešil še iz jezera, sta gna-

la kmete v ječo. Obupani so se naslanjali kmetje na zidovje in čakali, kdaj pride vrata na nje. Po enega in tudi po dva, če se jima nista zdela premočna in če nista preveč upirala, sta jih gnala pred seboj. Ostal je edino le Drganec in videlo se mu je na odločnem obrazu, da ga ne bodo spravili izlepa v klet. Ko sta se prikazala čuvaj in hlapec na stopnicah pred ječo, kamor sta bila ravnokar spravila predzadnjega kmeta, je prijel Drganec čuvaja z vso močjo za jopič in ga treščil z vso silo po stopnicah navzdol, predno je mogel še ogroženemu tovarišu priskočiti na pomoč hlapec, ki je ravno porival težki zapah pred vrata na ječi. Spodaj pod stopnicami je obležal čuvaj brez zavesti. Zdj se je obrnil Drganec zopet nazaj na dvorišče. Na oknu v prvem nadstropju sta slonela gospod in gospa Elah in gledala ves ta prizor. Zadovoljen nasmev je ležal gospe okrog usten, videlo se ji je, da ji ugaja to razburjenje. Kakor obse-den je tekel Drganec proti izhodu, a sulice stražajev so mu zaprle pot, za petam pa mu je bil hlapec ječar. Dva-krat sta že obkrožila v diru dvorišče, parkrat je že mislil hlapec, da mu je prestrigel pot, a vselej se mu je Drganec umaknil in stekel za njegovi hrbtom na drugo stran. Zdj se je ustavil in čakal na svojega preganjaleca. Očividno se je hotel spopri-

jeti z njim, zato je zapovedal Elah iz prvega nadstropja enemu hlapcu, ki je stal na straži pred izhodom, naj gre pomagat ječarju. Komaj pa je videl Drganec da so vrata zasedena samo od enega stražarja se je zakadil kakor blisk proti izhodu, zagrabil stražo za dolgo sulico, s katero mu je ta hotel zabraniti beg, in ga v velikem loku zastikal na dvorišče, sam pa pobegnil skozi vežo na plano ter podrl še dve dekli po tleh, ki sta prestrašeno bežale pred divjim ubežnikom.

Srdito je zaklel Elah, jezno je pogledala gospa na nerodnega hlapca in preklinjajoč sta jo mislila ubrati ječar in oba hlapca za Drganecem.

»Stojte!« jim je zaklical Elah, »tega danes ne dobite več, nerode strahopetne!«

Med tem je prišel počasi čez stopnice iz kleti tudi čuvaj, ki je bil tak nečisto izkupil od Drganca. Držal se je za glavo in tiščal za obe senci, kakor bi mu hotelo raznesti glavo. Stopal je počasi in previdno, kakor bi se bal, da se preveč ne pretrese in stokal je tako bridko, da se je smilil celo trdosrčnim hlapcem.

Gospa Elah pa se je zvonko zasmejala, ko je zagledala njegovo žalostno postavo. »Pošteno si je dobil!« se mu je rogala, on pa se je samo ustavil in počasi pokimal z glavo.

Ves ta prizor je opazoval iz drugega nadstropja tudi Ivan, in parkrat že je hotel zaklicati doli na dvorišče, naj pnehajo s to nečloveško gonjo. Ko pa je zaslišal Elahov glas in krvoločni smeh gospe, ki se mu je zdel v tem hipu zopern, kakor rezgetanje podivjanega konja, si je premislil, ker je vedel da bi s tem le podnetil odpor in k večjemu zbehal in premočil Drganca, da bi se ne čuval več s toliko pazljivostjo. Stopil je tedaj od okna stran na hodnik in od daleč opazoval, kako se konča ta neenaka borba. Pravo zadoščenje mu je bilo, ko je videl, kako je ušel Drganec svoji usodi. Misli je, da je končana sedaj tragedija in že je hotel stopiti h gospodarju, da ga poprosi za Ribiča, o katerem je mislil, da je tudi med jetniki. Ni mu bilo namreč še znano, kaj se je zgodilo na jezernu. Naenkrat pa se je prikazal na dvorišču gospod Elah sam. Zbral je krog sebe hlapce, ki so bili na dvorišču in poslal še po druge, ki so prihajali drug za drugim oboroženi skozi velika vrata. Ko jih je imel zbranih osem, jih je postavil v vrsto, parkrat je še stopil po dvorišču gor in dol in se zlobno smejal, potem pa se je ustavil pred krdelom. Razkoračil se je na široko in začel jim je dajati navodila z mogočnim glasom, da je odmevalo od grajskih zidov.

Najprvo jim je zapovedal, da gredo k Drganecu in mu zapalijo koto,

če ga dobe v svoje pesti naj ga pripeljejo živega, potem pa naj gredo gor v reber do Ribičeve koč.

»Tudi Ribičevo kočico mi zapalite. In da zadenem tega vraga v živo, pripeljite mi tu sem na dvorišče njegove hčerke. Vam jih dam, da storite z njimi kar hočete in povrh vam še podarim čisto vina, da ne bo zabava predolgočasna.« Zasmejal se je in se udaril z dlanjo po okroglem trebuhu, in zasmejali so se hlapci, da je odmevalo po dvorišču.

Ves besen nad toliko zlobnostjo pa je zaklel v drugem nadstropju Ivan. Niti trenutek ni premišljal, kakršen je bil je zdiral po stopnicah navzdol in ven iz gradu.

»Stojte, prijatelji Ivan!« je zaklical za njim Elah.

»Vrag stoj tebi, hudič!« mu je odvrnil Ivan in pljunil pred njega. Notem pa v urnem teku krenil proti stezi, ki vodi do Ribičevega doma.

»Le čakaj me, tiček!« se je razjezil maščevalnosti pijani Elah, »tudi s tabo se bo menda dalo obračunati!« Obrnil se je potem do hlapcev in jih napodil iz gradu, izpreminjajoč svoje povelje v toliko, da naj gredo najprvo k Ribiču in zažgo šele potem Drganca hišo.

(Dolge priredila.)

žaljenja cerkvenih običajev uprav blizu nas na Kočevskem. Sovraženi sosed je napadel Slovence, pred vsem slovenskega duhovnika, nosili so za njim kadilo v nočni posodi. S. L. S. o tej priliki, ko se je razburjala vsa slovenska javnost in se zgrajala nad pomenjanjem podivjancev — ni sklicala protestnega shoda. Ali je stranka pozabila, da je katoliška? Ne, vzroki so bili čisto drugega izvora, tako močnega izvora, da je stranka celo žrtvovala opsovanega, razžaljenega in pretepenega duhovnika, ker je pač tako kazalo. (Klici: Kranjska šparkasa!)

In tisti volilec, ki se pusti farbat, bo verjel, da to je možata narodna in katoliška stranka, ki ji je treba pri volitvah neomejeno zaupati.

Bile so volitve v velevažno korporacijo v Ljubljani. S. L. S. je pregovorila pisarja te korporacije, da se je pregrešil proti svojim gospodarjem, da je izmaknil listine in jih dal S. L. S. na razpolago. Z ljubljani, da mu priskrbe boljše službo, so tega pisarja premotili, da je napravil celo kazniva dejanja. Ko je potem za svojo izdajstvo zahteval primerne plačila, so ga naglani in mu zažigali, da ga predado državnemu pravdniku, če jih ne pusti pri miru.

Vidite, gg. volilci, to je možatost in poštenost, to je vneto delo za ljudi, ki se jim vdnjajo. Tako se izpolnjujejo obljube in če hočete, da boste živelj po svoji volji, takim ljudem zapajate.

Danes vabi s prikupljivim glasom S. L. S. delavstvo v svoje vrste in se sklicuje na svojo skrb za delavce. S. L. S. je dosegla, da je prišel delavec do volilne pravice v Ljubljani. Zda se ti bo, delavec, dobro godilo, ko boš odločeval pri mestni upravi. Tega pa stranka delavcu neče povedati, da tisti volilni razred, ki bi naj bil delavcev, ni njegov. Ne pove, da delavec v svojem razredu ne bo odločeval sam. Da bo z delavcem glasoval vsak volilec iz I. in II. razreda; da bodo delavci prišli le do majhnega zastopstva. Da bodo v II. razredu volili volilci, ki ne stanujejo in ne žive v Ljubljani, ki nimajo tistih težej, kakor jih ima delavec, da so njegove težnje ponajveč nasprotne težnjam delavca, med tem ko bi uradnik in delavec na mestnem gospodarstvu imela enak interes. Zakaj tega ne povedo? Ker bi bilo potem konec farbarije, ker bi moral delavec uvideti, da v njih ni odkrite možatosti, da njim ni zaupati.

Oni pravijo, da so S. L. S., da je njih delovanje posvečeno skrbi za deželo, za malega kmetiča. V politiki pa se priznavajo kot agrarna stranka; taka stranka pa služi več koristim veleposvesta in v marsičem malemu kmetiču škoduje. Pa temu malemu kmetiču se tudi že odpirajo oči in ni daleč čas, ko bo tedaj konec farbarije.

Vedno so še katoliška stranka, ki se hoče bojevati za pravice sv. cerkve, ki hoče cerkev varovati pred pogubnimi vplivi posvetnjakov in naprednjakov. Njihov poglavar je sv. oče v Rimu, ki z obšodovanjem vredno vemo, skrbi za čistost vere in za vzgledno življenje apostolov krščanstva naših duhovnikov. In sveti oče je uvidel, kakšna nevarnost preti krščanski veri, ker duhovniki svoj visoki poklic temne s preveč posvetnim življenjem, ker opravljajo službe, ki jim ne prinašajo ugleda. In sv. oče je prepovedal, da bi duhovniki se tako z gospodarskimi javnimi zadevami pečali, kakor se to godi pri nas. — Naši duhovniki pa se ne brigajo za to prepoved. Gospod škof bodo šli ta mesec v Rim, da se bosta s papežem pomenila, ker ne gre, da bi slovenski duhovnik vrhovnega poglavarja cerkve ubogal, če se slovenskemu duhovniku tako zljubi. — In izvršila se bo nova farbarija, taka farbarija, kakor je še nismo videli. In S. L. S. si misli: papež se bo dal nafariati, kako lahko bomo nafariali šele Ljubljance. — In tako gg. volilci: če poznate take možatosti, kdo od vas bo tak — nerazsodnej, da bo S. L. S. zaupal, da bo šel v tem volilnem boju z njo in za njo?

Deželni poslanec

dr. Triller

izvajal je sledeče misli:

Klerikalni piruhi — klopotei!

Ljubljanske volitve se imajo vršiti neposredno pred Veliko nočjo. In naši klerikalci, katerim je silno veliko na tem, da bi zavzeli to najmočnejšo trdnjavo napredne misli, ponujajo ljubljanskim volilecem celo košare lepo pisanih piruhov, ako zlezajo pod široki klobuk našega dičnega knezoškofa. Vsako drugo nedeljo so na ogled ti piruhi v veliki dvorani »Unionov«, enkrat jih kaže dr. Šusteršič, drugič dr. Krek in ponujal vam je to robo tudi že sam prevzvišeni deželni glavar pl. Šuklje. — Pa je imel nesrečno roko, ker je izvelkel iz košare ravno najbolj smrdljiv klopotec, namreč tisti čestni zakon, na podlagi katerega bodo morali Ljubljance po lastnem priznanju deželnega glavarja plačevati za nič in zopet nič

najmanj 14% novih doklad. Sodba ljubljanskih volilcev o tem klerikalnem piruhu je gotova — tu se ne da nič več popraviti.

Zato sta dr. Šusteršič in dr. Krek na zadnjem unijonskem shodu pričela obetati lepše osirana velikonočna jajca. Pogledajmo torej, če niso tudi ti piruhi — klopotei? Pričnimo

z melioracijskim posojilom.

10 milijonov hoče dežela najeti za melioracije in od tega posojila bo plačevati na leto na obrestih in amortizaciji nad 500.000 K, od katerih pade na Ljubljano dobra tretjina ali okroglo 200.000 K. Toliko bo šlo vsako leto za to reč iz vašega žepa in zato je povsem opravilčno vprašanje. Koliko bo pa Ljubljana dobila od tistih 10 milijonov? Na to vprašanje sta dala dr. Šusteršič in dr. Krek jasen odgovor: Nič! Vinarja! Vse se bo porabilo po deželi — Ljubljana pa bo imela itak vse koristi od osuševanja barja, od tega »največjega melioracijskega dela«, za katero pa 10-milijonsko deželno posojilo ne bo prispevalo niti ene počene kronice. Denar za osuševalna dela na barju je že zdavna drugje preskrbljen in Ljubljanska občina je morala prispevati za dotične stroške prva celih 10% t. j. nad 400.000 K; vrhu tega pa bo morala iz svojega zgraditi dva nova mosta in celo kanalizacijo, kar bo zopet stalo nad 1 milijon kron. Okroglo poldrug milijon bo stalo torej Ljubljano osuševanje barja, od katerega ima mesto dosedaj in bo še dolgo časa imelo same stisnosti in stroške. To najboljše veste prav v vašem kraju, kjer so se dela pričela. Pa imajo klerikalni mogotci drzno čelo, da vas hočejo z osuševanjem barja »odškodovati« za vsako deležnost na 10-milijonskem melioracijskem posojilu, za katero boste morali krvavo plačevati. No, o tem bomo govorili še v deželnem zboru, toliko je pa že danes gotovo, da je tudi ta klerikalni piruh — smrdljiv klopotec.

In sedaj prihajam k

Ljubljanskemu šolstvu,

o katerem je dr. Krek milo tožil, da delavci nimajo ničesar od njega. Gospodinjiskih šol pogreša v Ljubljani za delavske hčere in žene. Pa je pozabil v naglici, da smo imeli dve taki šoli, ki so pa obe klerikalne izstradali. In klerikalni deželni odbor je take šole ustanovil pač na Vrhniki, v Horjulu, v Repnjah itd., na Ljubljano in ljubljanske delavce pa je pri tem popolnoma pozabil! — Potem pa obrtno šolstvo. Nikdar bi se ne bila gradila v Ljubljani velika e. kr. obrtna šola, ako bi ne bil bivši napredni občinski svet obljubil, da postavi ob mestnih stroških vsa poslopja, ki bodo stala nad milijon kron in ako bi ne bil bivši napredni župan in državni poslanec Ivan Hribar izposloval, da je vlada v to svrhu odpuštila 900.000 K potresnega posojila. V prvi vrsti delavski otroci iz cele dežele si bodo v tej šoli pridobivali podlago za dobro in pošteno eksistenco in vendar je klerikalna večina deželnega zbora brez usmiljenja odklonila tudi le en sam vinar prispevka za stroške te šole. Dr. Krek pa ima čelo, da binavsko zavija oči in toži o slabo preskrbljenem ljubljanskem šolstvu, za katero bo seveda šele bodoča klerikalna večina na ljubljanskem magistratu morala skrbeti. Usmiljeni bog, obverni Ljubljance pred tako skrbjo! Le mimogrede sponjnjam tudi tu še na dejstvo, da so klerikalci v deželnem zboru črtali sleherni vinar prispevka tudi za mestni deklinski licej, na katerem se izšola vsako leto zlasti v pedagogičnem in trgovskem tečaju na stotine ubožnih deklet za trgovsko in pisarniško službovanje. — Tako izgleda torej v resnici klerikalna skrb za naše šolstvo in tudi ta dr. Krekov piruh boste vi, razsodni so-meščanje brez težkoče spoznali za — smrdljiv klopotec.

In potem

klerikalna skrb za mestne službenice!

Ne tajim, da se imajo boriti zlasti stražniki in užitinski pazniki s pomanjkanjem, na čemer je pa v prvi vrsti kriva po klerikalni agrarni politiki provzročena draginja. Tudi klerikalna skrb za te službenice je torej pred vsem grda hinavščina. Napredni občinski svet je stal vsikdar na stališču, da je pošten delavec vreden poštenega plačila. V kratkih letih je opetovano povišal vse plače in da ni bil razpuščen, bi bil že do dres sprico res neznosni draginji še marsikaj storil. To obljubo vam z mirnim srem dam tudi za prihodnost. — Najzadnji pa so za sodbu v tej zadevi poklicani tisti klerikalci, ki

deželno učiteljestvo

puste brez usmiljenja stradati, dočim v dvomljiva podjetja vtikajo stotisočake! Kranjski učitelj je danes najbolj beraško plačan v celi Avstriji in zadnji ljubljanski stražnik je še vedno na boljem. Tako izgleda v luči resnice skrb klerikalnih debluharjev za poštenega delavca. Torej zopet smrdljiv klopotec.

Svojo neopredno hubezen do Ljubljane pa kažejo v zadnjem času klerikalci zlasti

z ostudnim bojem zoper našo slovensko denarno zvezo.

To je nad vse resno poglavje! Nesrečo, ki je po krivdi njeinih voditeljev zadela »Glavno posojilnico« t. j. zavod, ki se nikdar ni pokoraval vodstvu naše napredne stranke in ki je žal vedno hodil svojo lastno pot, to nesrečo iskorišča klerikalna stranka na uprav brezstiden način. Na stotine in stotine nedolžnih žrtv iz vseh stanov prizadetih je pri tej nesreči in pošten človek bi odli, da je tu treba vsestranske pomoči, ali pa vsaj usmiljenja tam, kjer se odreka pomoči. Klerikalci pa hujkajo zoper nesrečne žrtve — glej zadnji infamni letak »Domoljubac!« — celo državnega pravdnika in izkoriščajo priliko, da obrekujejo na tolovaški način vse napredne denarne zavode, pred vsem pa

našo dično Mestno hranilnico

ta največji in najvarnejši jugoslovanski hranilnični zavod. Vsako sredstvo jim je dobro, da bi izvabili kaj denarja iz tega zavoda v ono nemško šparkaso, čije največji dolžnik je menda prav ljubljanski knezoškof dr. Jeglič. In pri tem ti pošteniki dobro vedo, da je ves čisti dohodek Mestne hranilnice, čim do-seže rezervni sklad 5% vseh vlog, kar bi se brez povedane nesramne agitacije zgodilo v najbližjem času, namenjen v ljubljanske dobrodelne namene. S klerikalno agitacijo zoper našo dično Mestno hranilnico se torej ljubljanskim davkoplačevalcem naravnost denar iz žepa krađe — in tako, prijatelji, izgleda ta stran klerikalne skrbi in linbezni za Ljubljano.

Nič manj brezvestna je klerikalna gonja zoper

»Kmečko posojilnico za ljubljansko okolico«.

ta častitljiv zavod, ki stoji kakor stebler v današnjih težkih časih, ki se nikdar ni spuščal v kake gnile, ali tudi le riskantne špekulacije in zlasti tudi pri »Glavni posojilnici« nima niti vinarja iskati. Klerikalci dobro vedo, da je zadnji vinar v tem zavodu popolnoma varno naložen in vendar mu škodujejo, kjerkoli morejo. V zadnjih dnevih pa se je ta slepa strast spravila tudi nad

»Ljubljansko kreditno banko«.

ki je danes s svojimi petero evroci-mi filijalkami s svojimi 5 mil. plačane glavnice in s svojimi velikanskimi zvezami najmočnejši jugoslovanski bančni zavod. Če bi v zadnjih letih denarne krize naše Ljubljanske kreditne banke ne bilo, ne vem, kaj bi se bilo zgodilo! Ne le slovenski, temveč v izdatni meri tudi hrvaški denarni trg je v prvi vrsti ona vzdrževala in po vsej pravici smo slovenski naprednjaki ponosni na to našo cvetočo gospodarsko ustanovitev. In sedaj so klerikalci obljali tudi njo in to vzlije temu, da je bila, četudi v naprednih rokah, vedno na razpolago vsakomur, brez razlike stranke. To bi moral potrditi marsikaj klerikalni zavod in trgovec! Z resnico seveda tudi temu zavodu niso mogli do živga in zato so tudi tu poskusili z lažjo. In to v prvi vrsti v svrhu, da se operejo opravičenega očitanja, da je klerikalni deželni odbor preprečil zgradbo bančne palače na svetu vojaškega oskrbovališča in s tem snedel stotisočake zaslužka ljubljanskim obrtnikom in delavcem. To je gola resnica, laž pa je, da Kreditna stranka sploh nima denarja za tako zgradbo in je vsled tega nikdar resno ni nameravala. Res je namreč, da je imela izdelane še detajlne načrte, ki so stali nekaj tisočakov in da sta zgolj klerikalca Stefe in Kregar s svojo noro pritožbo, kateri je seveda deželni odbor ugodil, preprečila to stavbo, ki bi bila res kras Ljubljani. Laž je nadalje, da je imela zadnja emisija Ljubljanske kreditne banke nepopolen uspeh in res je marveč, da je bila emitirana delniška glavica prepodpisana, tako da ni bilo močeno ustreči vsem podpisovalcem, vsled česar bo morala banka vnovič povišati svojo delniško glavico. Delnice, ki so jih stari delničarji dobivali po 425 K, novi pa po 445 K, kupujejo in prodajajo se danes na dunajski borzi po 475—485 K. Iz tega je pač jasno razvidna lumparija klerikalnih napadov na ta naš vzorni zavod. Laž pa je končno tudi »Slovenčevac« nadaljna trditev, da je banka iskala med klerikalci upravnih svetnikov, pa da so vsi odklonili. Resnica je le, da je odličen izvenljubljanski faktor Kreditne banke želel postaviti bančno vprašanje nad naše razdrapano strankarstvo, da se mu je pa takoj pokazala neizvedljivost te lepe ideje sprico nelojalnosti naših klerikalcev, od katerih pa prav zaradi tega nihče ni bil posvan na vstop v upravni svet ter valed tega takega poziva tudi ni mogel odkloniti.

Is teh pojasnil, za katera provzame popolno osebno jamstvo, blagovolja naj razvideti volilec in davkoplačevalci vso brezvestnost današnjega klerikalnega gospodarskega boja zoper napredno stranko in njene zavode. Stvar je kakor rekoč nad vse resna

in ako nas klerikalci prisilijo do skrajnosti, potem bo na njihovi strani

oblojal marsikaj ranjenec.

Tudi žalostno dejstvo, da isti kranjski klerikalci, ki so na Dunaju skozi pol leta obstruirali vsako pozitivno delo državnega zbora, lezajo sedaj ponilno pod klop vlade, ki je bolj nemška, nego kdaj in da kranjski Peter Amienski, nevpogljiv demokrat dr. Krek nosi v dobi najhujših nemških nasilstev na Koroškem in Štajerskem, da celo na Kočevskem osebni in nasilni nemški vladi ponižno nasproti oljkovo vejico premaganca — tudi to sramotilno dejstvo ne bo izpreminilo na položaju ničesar.

Morda prifehtajo kot odkupnino za narodne pravice koroških in štajerskih Slovencev od vlade par milijonov za njihovo lastno gospodarsko organizacijo in za nepošten boj zoper našo napredno stranko, a tudi ta denar jih ne bo opral in tudi to pot bo imel prav Marryathov krmar, ki je dejal, da je težko napraviti iz svinjskega ušesa svilnat mošnjček.

A nas pa tudi s temi nemškimi grozimi ne bodo ubili. — Dobro si naj torej premislilo, predno vam usilijo boj do noža na tem polju. — Propter bonum reipublicae!

Taki so torej, moja gospoda, klerikalni piruhi! Napredna stranka je bolj skromna, obeta vam zgolj slejkoprej

svoje pošteno delo v prid Ljubljani. Dovolite, da se dotaknem v tem pogledu k sklepu le še enega klerikalnega očitanja, t. j.

nakupa delnic plinarne.

Smelo trdim, da je bila to ena najbrečnejših in najsijajnejših transakcij bivšega občinskega sveta, kar bom na enem prihodnjih shodov podrobno dokazal. Za danes naj zadostuje dejstvo, da se klerikalni deželni odbor, ki je metal naprednemu občinskemu svetu pod noge polena, kadarkoli je mogel, ni upal izpodbijati nad nakupom teh delnic na časno breme loterijskega zaklada in da je klerikalna večina deželnega zbora brez ugovora in soglasno dovolila občini najetje posojila v poplačilo teh delnic.

To je pač najsijajnejši dokaz, da je bila kupčija res dobra in zdrava in ako se drzne sedaj škofovo glasilo očitati napredni stranki to transakcijo kot škodljivo za mestno občino, potem je to zopet gnijl klopotec, drugega nič.

Vi, čestiti volilci, pa boste sedaj lahko sami pretehtali in presodili, na kateri strani je poštena volja do poštenega dela in na kateri — da govorim še enkrat z besedami dr. Krekovimi. — Kričavost, brezvestnost in malopridnost. (Viharno, dolgo trajajoče odobravanje.)

Zaključujoč shod, je predsednik gospodarskega naprednega društva za šentjakovski okraj v kratkim besedah rekapituliral izvajanja obeh govornikov, poudarjajoč nesmiselnost politiko »SLS« kot agrarne stranke, ter orisal skrb pristašev te stranke se od druge strani, s kako brezvestnostjo porablja dohodek iz javnih naprav, potem pa pritiskajo na Ljubljano, da izvrši ona to, kar bi bila njih sveta dolžnost.

Tako se je končal ta velepomembni shod, ki je napolnil salon pri Češnovarju do zadnjega prostora, — udeležencev je bilo toliko, da so morali stati celo v predsobi, — kot lepa manifestacija napredne misli. Shoda se je udeležilo tudi lepo število zavodnih ljubljancev in okoličank.

Državni uradniki in učitelji.

Shod v »Mestnem domu«.

Včeraj dopoldne so imeli državni uradniki in učitelji stanovski shod v »Mestnem domu«, katerega se je udeležilo tudi mnogo stanovskih tovarišev z dežele. Shod je otvoril gospod Lilleg in v kratkih besedah obrazložil namen tega stanovskega shoda. Omenil je draginjski shod, ki se je vršil 29. novembra l. l. in stališče, ki so je zavzemali takrat državni uradniki ter stališče, na katerem stoje še danes. Takrat že se je zaklinalo vladi, da stoje državni uradniki na koncu možnosti poštene eksistence in ta glas je treba povzdigniti zopet danes.

Za njim je govoril gosp. dr. Marner ter v kratkih besedah označil zahteve državnih uradnikov.

K II. in III. točki pa je govoril gosp. prof. Reiser, primerjajoč plače državnih uradnikov s prejemki vojaških uradnikov in je stavil koncem svojega govora sledeti dve resoluciji:

I. Resolucija.

V »Mestnem domu« zbrani državni uradniki in učitelji nujno prosimo osek državnih uslužbencev v avstrijskem parlamentu, da izroči čimprej zakonske načrte o uredbi časovnega napredovanja, izjednačenje aktivitetnih doklad, veljavnih za mesto Dunaj s stanarinskimi prejemki na Dunaju službujočih vojaških gazistov, in te načrte predloži parlamentu, ki ga prosimo, da predloge nujnim potom obravnava in vpliva na visoko vlado, da vse te zakone v najkrajšem času predloži v najvišje odobrenje.

II. Resolucija.

V »Mestnem domu« zbrani državni uradniki in učitelji opozarjamo vlado na to dejstvo, da je po ljudskem štetju z dne 31. decembra 1910 v Ljubljani brez vojaštva veliko nad 40.000 prebivalcev in da ji zakon z novim letom 1907 o ureditvi aktivitetnih doklad odmerja z novim letom 1911 višji plačilni razred, kakor je bila uvrščena v desetletju, ko je imela pod 40.000 prebivalcev. Z ozirom na neznosne draginjske razmere v Ljubljani, ko je uradništvo nujno potrebno gnotne pomoči, prosimo visoko vlado, da v najkrajšem času uvrsti Ljubljano v I. plačilni razred aktivitetnih doklad z veljavnostjo od 1. januarja 1911.

Obe resoluciji sta bile z viharnim odobravanjem sprejeti.

Nato se je oglasil k besedi dr. poslanec Gostinčar, čigar izvajanja moremo podati, žal, samo v kratkih potezih, ker je pač mnogo govoril, povedal pa le prav malo in še to vse je izzvenelo v vedno isti stereotipni čakaj, čakaj, čakaj, sicer pa se cedi medu in ljubezni.

Zadeva se vleče kot morska kača. Ko je osek predložil vladi službeno pragmatiko, je bil v trdni nadi, da se zadeva v kratkem reši. Vidi se pa, kakor da vlada sama rešitev namenoma zavlačuje. Osek se je o tem vprašanju že posvetoval in en referat imam izdelan tudi jaz (Gostinčar). Pred Božičem pa je predlagal en član odseka, Prochaska, naj se izloči časovni avancement iz službene pragmatike in se obravnava posebej. Ta njegov predlog se je izročil potem odseku, ki je sklical nato sejo, b kateri so prišli tudi zastopniki vlade, a tekem seje izjavili, da nimajo od ministrstva nobenih direktiv. Povabilo se je potem ministre same na sejo, in tedanji notranji minister Haerdtl je izjavil, da ministrstvo predloga poslanca Prochaska brez službene pragmatike ne more odobriti. Vendar je prešel osek v specialno debato in izročil predlog o izločitvi časovnega avancementa pododseku. Mogoče, da se poprime sedanja vlada tega vprašanja z večjo spretnostjo in z boljšo voljo (aha!). Govori potem o draginjskih razmerah in pravi med drugim, da priznava, da vlada v Ljubljani ni neznozna draginja in da si upa celo na Dunaju ceneje izhajati, kakor v Ljubljani.

Politična kronika.

Poljski uradni jezik namerava jo uvesti pri galiških železnikah. Narodno - demokratična stranka, katere voditelj je dr. Glominski, že dolgo dela na to, da bi se poljščina kot uradni jezik uvedla tudi pri železnikah. V Galiciji je v vseh političnih, davčnih in sodnijskih uradih poljščina uradni jezik, samo orožništvo in železnice so delale v tem oziru izjemo. Poljski uradni jezik je bil dopuščen samo v stiku s strankami. Bil je torej samo zunanji uradni jezik, dočim so posamezni uradi med seboj nemško občevali. Ker je pa postal prof. dr. Glominski prvi poljski železniški minister, je skoraj gotovo, da bo uvedel poljščino kot notranji uradni jezik, posebno ker sme to storiti brez parlamenta.

V ogrskem državnem zboru se je v soboto nadaljevala debata o bančni predlogi. Poslanec Polonyi je ostro napadel krono. Rekel je, da ima kot zakonodajec pravico izvedeti, kdo so lastniki akcij avstro - ogrske banke. Izvedel je, da je velik del teh akcij v rokah vladarske hiše. Če so se pojavili zoper ustanovitev samostojne banke vplivi, ki so v zvezi z gmočnimi interesi, tedaj imajo pravico pri debati o civilni listi izračunati ta dohodek, ki prihaja iz Ogrske, ter narodu razložiti, zakaj na Ogrskem ne bo samostojne banke. Podpredsednik Navay ga je vsled tega poklical k redu, toda posl. Polonyi je navzlic temu zahteval, naj se zbornici predloži imenik današnjih lastnikov akcij.

O razmerju med Italijo in Avstrijo se v poslednjem času zopet mnogo piše. Tarentski poslanec Frederiko di Palma, ki je najagilnejši agitator za hitri razvoj laške pomorske moči in ima v zbornici mnogo pristašev, piše v posladni številki svoje revije »Italia Navale« zoper novi program mornariškega ministra

Leonarda, katerega smatra za nemodnega, in pravi sledeče: »Bodočnost Italije na morju se odloči leta 1911. Vsi, ki poznajo efektivno moč italijanske in avstro-ogrske mornarice, vedo, da je premoč Avstro-Ogrske na Jadranskem morju zagotovljena, če se Italija v tem letu ne odloči k novi žrtvi za bojno mornarico. Italijani, ki tega dejstva ne bodo priznali, naj se posvetujejo s poročevalcem o proračunu za francosko mornarico, ki dokazuje na podlagi števil, da bo Avstro-Ogrska leta 1911 in še bolj l. 1914. prehitela Italijo, če italijanska mornariška uprava ne napravi še o pravem času primernih korakov zoper to. Upamo, da se bosta oba zaveznika danes in vsak čas sporazumela v miru in prijateljstvu. Če bi pa usoda drugače odločila, smo pripravljeni.« Minister Leonardi je izjavil v intervjuu z urednikom »Secola«, da bodo po novem italijanskem mornariškem programu do leta 1914. zgrajeni štiri novi dreadnoughti in da se bo razvnetega predlagalo parlamentu, naj dovoli nadaljni kredit za zgradbo dveh drugih dreadnoughtov, ki so potrebni, da se nadomesti par drugih nerabnih ladij. Kako napet je vladar v italijanskem javnem mnenju, napram Avstriji navzlic vsem oficijalnim prijateljskim izjavam, je razvidno tudi iz časnikarske kampanije zoper podelitev koncesije Donavski parobrodni družbi od strani avstrijske vlade, da sme uvesti paroplovno progo na Gardskem jezeru. Ta projekt je povzročil v italijanskih krogih veliko vznemirjenje in prišlo je do ostrih polemik v časopisju. Nekateri italijanski listi očitajo Avstro-Ogrski, da podpira neolajno konkurenco, ki nima drugega namena, nego zajamči novi progi vese transport na Gardskem jezeru, okoli katerega bivajo Nemci na letoviščih. »Giornale d'Italia« celo trdi, da je ta koncesija nevarna za varnost Italije, ker bi se na ta način za časa vojne lahko prevažala po ladjah bombe in streljivo, ki bi ga rabili avstrijski podložniki na italijanskem ozemlju. Ti napadi so vznemirili tudi dunajsko časopisje in »Vaterland« zahteva, naj vlada stori v Rimu energične korake.

Med Črnogoro in Turčijo vlada napetost. Zapovednik tretjega armadnega kora turškega v Skadrin je poslal še tri pešpolke, da okrepi stražo, ki so postavljene pri Črni gori. Na obeh straneh črnogorsko-turške meje raste vznemirjenje. V Carigradu se tako obnašajo, kakor da bi hoteli Črna goro zaplesti v krvavi konflikt zato, ker daje zavetišče ubeglim Arnavtom. Kakor znano, je Črna gora posredovala med arnavtskimi uskokmi in mladoturško vlado ter dosegla za nje od sultana amnestijo. Toda kakor hitro kak amnestirani Arnavt prekoraj črnogorsko mejo, da se vrne domov, ga primejo turške straže ter postavijo pred vojno sodišče. Posledica tega je, da nočejo iti Arnavti s Črnogore in da se tisti, ki so bili že na poti, vračajo. Mladoturška vlada pošilja seveda vojaštvo na črnogorsko mejo pod prevežo, da joča ohraniti mir. Toda tako zelo oboroženi mir je precej nevaren. Pred kratkim so časopisi poročali, da se je znani anarhistični vojvoda Isa Boletina vrnil s Črne gore. Morda je to hotel storiti, v istini pa tega ni storil, kajti Mladoturki bi se kaj malo ozirali na amnestijo ter bi ga najbrže seznanili z visilicami.

Turčija se z vso silo oborožuje zoper Arabce. Nemško časopisje sumiči Angleško, da neti arabske upore, kajti v angleškem interesu je, da bi bila Turčija oslabiljena v deželah, ki so važni za spojenje z Indijo. Angleška v poslednjem času baje z vso silo na to dela, da brezobzirno obvlada Črna morje in Perzijski zaliv. — Londonski časopis »Evening Times« poroča iz Carigrada, da se tudi Rusija pripravlja za vojno zoper Turčijo. Rusko mornariško ministrstvo kar najstrožje inspicira črnogorsko mornarico in je v Kars baje poslala več novih topov.

Na Portugalskem nameravajo reorganizirati mornarico. Kakor poročajo iz Londona, je komisija, kateri je portugalski mornariški minister poveril reorganizacijo mornarice, predlagala, naj se takoj kupijo tri ladje na Angleškem, ki naj bodo istege tipa dreadnoughtov kakor ladja »Minas Geraes«, ki so jo zgradili na Angleškem za Brazilijo. Ponudbo neke nemške tvrdke so baje zavrnili. — Kakor poročajo iz Pariza, je časna vlada začela bolj paziti na nekatero polke v provinci, ki se ji zde nezanesljivi. Prepovedano je občevojanje vojaštvu s prebivalstvom. Tudi napram mornarici so zelo nezaupni. Častniki in moštvo sme na kopno samo s posebnim pismenim dovoljenjem.

Na Kitajskem vre. Častniki kitajskih čet v Mandžuriji so se brzojavno obrnili na kitajskega cesarja ter zahtevali, naj se takoj skliče parla-

ment, kar bo sicer med vojaštvom izbruhnila vataja. Častniki so izjavili, da so solidarni s ljudstvom.

V Srednji Ameriki je prišlo med republiko Haiti in republiko San Domingo do spopadov. Dominikanske čete korakajo proti republikai Haiti. Kakor poročajo, je akual nemški poslanik posredovati med obema republikama, toda brez uspeha. Najbrže bodo Združene ameriške države z orožjem posegle vmes.

Štajersko.

Umrli je v Hrastniku ga. Frančiška Stih, roj. Korbar.

Redni letni obred zbor celjskega »Sokola« se vrši v soboto, dne 28. jan. ob 8. zvečer v Sokolskem domu. Gostje dobrodošli!

Blumenthalov »Velikomestni zrak« pride na slov. gledališki oder v Celju dne 29. januarja. Igro naši diletantje že marljivo študirajo.

Iz Bočne pri Gornjem gradu. Tukajšnja prostovoljna požarna bramba priredi v nedeljo popoldne dne 19. februarja t. l. v poslopju stare šole predpustno veselico.

Za častnega člana je imenovalo slov. podp. in izobraž. društvo »Dobrovina« v Gradcu g. A. Pirnata zaradi njegovih velikih zaslug za društvo.

Zločin proti pravosti. Posestnica Ana Bobnar v Gručah pri St. Jurju ob juž. žel. je zasačila svojega hlapca Jožefa Mačka, ko je imel opraviti v hlevu s telico. Napravila je ovadbo.

Električno razsvetljavo dobi Dobrna. Tok bo prihajal iz Lindauerjeve centrale v Vitanju skozi Sotesko pri Novi cerkvi.

Velik škandal grozi velenjskim klerikalcem. Hudobni jeziki pripovedujejo, da ste se sprli znana »lepa« žena klerikalnega velenjskega župa. na in vrtnarica »Slov. Straža«. Zakaj, vam pišemo, g. urednik, ob drugi pri-

Kronika nesreč, tatvin in pretepev. — Pri Tremarju, blizu »Jungfernsprung« je napadel dne 18. jan. nek postopač posestnika Kosca od Sv. Ruperta nad Laskim trgov. Grozil mu je z nožem in hotel imeti denar. Kosec se mu je iztrgal in ušel. Nevarnega postopača še nimajo. — Ujel si so v Mariboru 29letnega Jožefa Malajnerja, kateri je v Florijančevi gostilni v Šmiklavžu napadel in težko ranil lastnega očeta.

— Obesil se je v Mariboru radi bolezn na obeh umirovljeni davčni oskrbnik in hišni posestnik Gigler. — Zgora je se snušilica Stigerjeve tovarne za bučno olje v Slov. Bistrici. Škoda je precejšnja.

Iz Frankolova. Pokopali smo 21. t. m. ob 4. popoldne očeta prof. Bezenška, Tomaža Bezenška v 86. letu svoje starosti. Rajni je bil res vzor oče. Pripomogel je, oziroma dal izsolati vseh svojih 10 sinov k samostojnosti, od katerih še živi sedaj 7. Bil je tudi 55 let cerkveni ključar tukaj. Bolehal je le par dni in bil do zadnjega pri zavesti. Bodi mu domača gruda lahka. Svoj dom je imel v rojstni vasi Bukovje 1/4 ure od Frankolovega.

Čudna praksa. Gospa Debelak v Celju, imejteljica tob. trafike v Korški ulici — hišni posestnik klobučar Wolf —, ki ima tudi na prodaj »Süddeutsche Volksstimme«, list, ki neusmiljeno biča nemško celjsko klico, morala je hipno ostaviti svoj lokal. Res čudno! — Celjska klika ima še vedno moč, celo takim nasproti, ki niso nikakor nje — prijatelji!

Okrajni šol. sveti na Spod. Štajerskem še vedno zgolj nemško uradnjem, vkljub vsem tozadevnim sklepom slovenskega učiteljstva ob okr. učit. konferencah. Seve! Slovenci smo krotki ter se damo imeti za roca! Saj je dosti, da malo zaropotamo. V praksi pa ne izvajamo posledic. To dobro vedo uradi. Zato se nam pa godi tako! Kaj bi pač rekel Jurčič, katerega izrek je znan: »Tvrđ bodi, neizprosen, kadar gre ti braniti prava rodu svojemu!«

Šolska vodstva na Spod. Štajerskem resno opozorimo, da dosledno pišejo uradom slovensko. Ako tega ne store, potem se ni čuditi, da tudi njim nadrejena oblastva ne premene okostele svoje navade.

Mestni urad celjski le po nekaterih ulicah za silo odvažja sneg ter tako omogoči pasajo. Vprašamo: zakaj se pa to ne godi povsod po mestu? Ali ne plačajo mar prebivalci povsod tistih doklad? — In kaj je z vodovodom? Sedaj ob hudem mrazu večinoma vodovod ne funkcijonira. Stranke pa morajo vkljub temu plačevati vodarino. Tu je treba pač odpomoči! — »Amtvorstand«, dr. Ambroschitz, »posestnik« vile »Alberich«, ali ne čutite vi — teh nedostatkov? Davkoplačevalce.

Brežiški Sokol priredi dne 2. svečana velik sokolski ples v veliki dvorani Narodnega doma. Obloka promenadna, hostumi dobro dčili. Svrta e. kr. gošča pešpolka iz Zagreba. Vabila so se rasposalci, ako smo

mogoče boga presrli, naj se blagovolji obrniti na društveni odbor. Na zdar!

Koroško.

Pogreb prof. Apiha. Ob veliki udeležbi občinstva je bil v soboto popoldne v Celovcu pokopan slovenski zgodovinar prof. Apih. Pokojniku so med drugimi iskazali zadnjo čast ves odbor družbe sv. Mohorja, dalje »Matica Slovenska«, katero je zastopal prof. Perušek in društvo slovenskih profesorjev, katero je zastopal prof. Wester. Pogreb je vodil monsignor Podgorc, ki je tudi na grobu govoril in slavil slovenskega zgodovinarja v nemškem jeziku, kakor je tudi vse molitve opravil v nemškem jeziku. Ne ene slovenske besede ni bilo slišati pri tem pogrebu. Navzočni Apihovi sorodniki niti umeli niso, kaj se je govorilo na grobu. — nekaj slovenskega se je vendar dčlalo — v veži Mohorjeve hiše (ne pred hišo, kakor je sicer običajno) so pevci zaspeli slovensko žalostinko. Tako je bil v Celovcu pokopan slovenski znanstvenik, učitelj in rodoljub.

Kolkige narodnega pomena je nakupovanje in naseljevanje na Koroškem je pokazalo ravnokar ljudsko štetje v Guštanju in Tolstem vrhu. V imenovanem trgu so našli pred 10 leti kakih 80 % »Nemcev«, a letos na vkljub še silnejšemu pritisku le 54 %. V Guštanju je prišla namreč v slovenke roke velika graščina, a tudi neko gostilno v trgu in kiso vodo v Tolstem vrhu so kupili Slovenci. Domači omahljivci so dobili spoštovanje pred slovenskim kapitalom, a tudi pred slovenskim jezikom, ki ga sedaj slišijo govoriti tudi boljše sloje. Resnično je v Guštanju le kakih 10 % Nemcev, vsi drugi so mlačni ali od nemške industrije odvisni Slovenci. Pri ljudskem štetju se je delalo tu, kakor sploh na Koroškem s strahovitim terorizmom. Celo dojenčke omahljivih Slovencev so zapisovali za nemški občevalni jezik. S smotreno kolonizacijo pa se bo tu, kakor drugod zdobil nemški terorizem.

V Celovcu je umrla računskega podčastnika soproga ga. Katice Habjan. P. v m.!

Vojaški nabor. Pri naboru v četrtak je bilo v političnem okraju Celovce izzrebranih 644 vojaških novincev prvega starostnega razreda.

Nesreča. V bližini Marije na Zib je zdrobilo padajoče drevo drvarskemu mojstru Jožefu Hudelistu desno stegno.

Boj med Cigani. Zavist je dela novod v Volšpergu, da so si skočili tam Cigani v lese. Že delj časa so igrali tam Cigani neke družbe »Roj« v gostilnah, kar naenkrat pa so dobili konkurenco od strani nekih italijanskih Ciganov. Začel se je med njema tolnama boj, pri katerem so govorila bodala in so pokali samo kresli. Nekega mladega Cigana so ustrelili v trebuh, več jih je bilo tudi tako ranjenih, da so jih morali prenesti v bolnišnico in zdravniki dvomijo o dveh ranjenih, da jima bodo mogli ohraniti življenje. Pri tem so razbili tudi vse violine in sedaj bo torej Volšperg brez ciganske godbe.

Primorsko

Drobne vesti z Goriškega. Komisija za most čez železniško postajo Volčjadraga se bo vršila dne 4. februarja. — V soboto ponoči je izbruhnil v Krminu velik požar, ob pol 1. so odšli tja tudi ognjegašci iz Gorice. — Novo šolo so otvorili v Medjivasi pri Devinu. Pri otvoritvi je bil navzoč trškiški okrajni glavar Gasser, ki je v dobri slovensčini poudarjal pomen te šole.

Zopet samomor dijaka. Že mnogokrat se je opazilo, da se dogajajo zaporedoma enaki dogodki med ljudmi, ki so v kaki zvezi med seboj. Tako moramo zabeležiti zopet žalostno vest o samomoru nekega dijaka v Gorici. Kakor pri prvem, tako je bil tudi v tem slučaju vzrok samomora v slabem napredovanju. Na svojem stanovanju v Gorici se je obesil dijak Julij Roth. Že v soboto zjutraj je opazila njegova mati na 16letnem dečku nenavadno potrtost in ga je skušala potolažiti s tem, da mu je rekla, da je pripravljena storiti za njega vse, da dovrši šolo. Ta ljubezni polna obljuba pa je dečka še bolj užalostila in zvečer je izvršil samomor.

Nesreča. Ko so bili v petek v Gornjem polju na Goriškem starši 57letne Miroslave Goljevčeve od doma in so ostali otroci sami doma, se je vnelo mali deklici kričice. Grozno kričee je prihitela vsa v plamenih iz hiše. Ljudje so prihiteli na pomoč in pogasili, kolikor so mogli, vendar pa je otrok še isti dan umrl.

Iz finančne službe. Respicient finančne straže v Trstu Albert W a l t e r je imenovan za carinatega pobilralca v XI. činovnem razredu.

Zveza južnih železničarjev. Dne 14. januarja se je vršil v Trstu v hotelu »Evropa« ustanovni občai zbor podružnice Trst, sekcija A »Zveza

južnih železničarjev (Südbahnverband). Navzočih je bilo preko 50 uradnikov južne železnice; več zunanjih večjih postaj je poslalo zastopnike. Od osrednjega odbora je bil navzoč gosp. Hochanegger E., od uradniške sekcije personalne komisije pa gg. pl. Cerva, Perutz, Schmid, Kispert. — V vodstvo podružnice so bili enoglasno izvoljeni gg.: Martin V., predsednik; Franzoni M. in Černigoj V., I. oziroma II. podpredsednik; Valentinelli A., Pavlin G., Wittek E., Hinterlechner A., Verzeznassi E., Liseo R., Sob R., inžen. Kment F. in Brosch H., odborniki; Albrecht J. in Repič Fr., rač. pregledovalca; Eccel H. in Prato O., njuna namestnika. — Vseskozi zanimivo zborovanje je trajalo 3 in pol ure in se je zaključilo o polnoči.

Tatovi. Na trgu Sv. Frančiškaškega v Trstu je aretirala policija nekega človeka, ki je nosil na hrbtu zaklano ovco, katero je bil ukradel nekemu mesarju z voza. Aretiranec je 26letni dninar Peter Medved, stanujoč v šolski ulici št. 1. — 8 cinkastih posod je ukradel v neki trgovini v ulici Bellini št. 1, 25letni dninar Ivan Rava.

Hladilnice za argentinsko meso. Na hangarju št. 3 v Trstu bodo pripravili 500 kvadratnih metrov za hladilnice za argentinsko meso. Hladilnice se bodo zgradile na račun paroplovne družbe Avstro - Amerikane. Na ta način je zagotovljeno, da se bo uvažalo meso tudi v prihodnjem poletju in je pričakovati, da bo prišlo argentinsko meso bolj pogosto na trg, kakor do sedaj, zlasti, ker dela ladjedelnica v Trzinu na več ladjah Avstro - Amerikane hladilnice za prevažanje argentinskega mesa.

Dnevne vesti.

+ Tudi pri klerikalcih ni vse zlato, kar se sveti. Klerikalci so začeli v zadnjem času strastno gonjo proti naprednim denarnim zavodom. Dasi smo imeli dovolj gradiva, vendar nismo hoteli vračati nemilo z nedragim, marveč smo se omejili zgolj na to, da smo opozorili klerikalce, da se je nevarno igrati z ognjem, ker se človek pri taki igri najlože samo opeče. In če klerikalci niso slepi, so morali že sedaj opaziti, da je gonja, ki so jo začeli proti našim denarnim zavodom, dvorezen nož, ki reže ne samo na napredno, marveč tudi na klerikalno stranko. Nezaupnost, ki so jo klerikalci umestno in brez vzroka skušali povzročiti proti domačim denarnim zavodom, čutijo prav v isti meri klerikalci kakor napredni denarni zavodi. To je dejstvo, ki se ne da izpodbijati. Za to bi bil pač že skrajni čas, da bi klerikalce srečala pamet in da bi uvideli, da je takšen boj na nož na gospodarskem polju enim, kakor drugim škodljiv, koristen pa samo tretjemu — Nemcu. Vemo sicer, da večje klerikalce zelo intimne vezi z gotovim nemškim denarnim zavodom, vendar pa ne moremo verjeti, da bi bilo to prijateljstvo že toliko napredovalo, da bi klerikalci ne videli več niti svojih koristi. Kakor smo že gori naglašali, trpe pod posledicami gonje, ki so jo uprizorili proti naprednim zavodom, klerikalci. V ilustraciji tega in ne morda iz slabega ali škodoželjnega namena konstatujemo da je pretekli teden neka stranka hotela pri »Ljudski posojilnici« dvigniti svojo hranilno vlogo v znesku 100.000 kron.

»Ljudska posojilnica« je dotični stranki izplačala samo 30.000 kron, glede ostanka pa je izjavila, da ga bo izplačala v 14 dneh. Saj ni čisto nič dvoma da bo »Ljudska« ta denar izplačala in da se ji ni ničesar bati, a slučaj kaže, da je klerikalna gonja njo samo spravila v zadrego. Torej pamet!

+ Klerikalci in gostilničarji. Gostilničarska zadruga si je stavila kaj lepo in za našo narodno gospodarstvo važno nalogo, s pomočjo kuharskih tečajev vzgajati dobre kuharice in gostilničarke. Gojenke teh tečajev naj bodo pozneje pijonirke tujkega prometa na Kranjskem. In nedvomno bo sčasoma dobivala naša kranjska dežela ogromne dohodke ravno od te panoge narodnega gospodarstva. Naši klerikalci pa tega nečjejo uvideti, temveč delujejo direktno na to, da onemogočijo to akcijo. Zadruga je namreč prosila za podporo tudi deželni odbor — in ta je dovolil celih sto kron. In čeprav je deželni glavar pl. Šuklje na banketu, na katerem so klerikalci skoraj pojedli eno deželno podporo, naglašal važnost teh tečajev, vendar klerikalni deželni odbor ne smatra teh tečajev za potrebne. Za take velevažne institucije torej nima denarja, dočim je pa dal celih 4000 kron za obiskurno krščansko socialno zvezo, ki nima drugega namena, nego da redi par klerikalnih lenuhov. Naši gostilničarji plačujejo gotovo ogromno vsoto deželne davčine, vendar jih pa klerikalni deželni odbor prav nič ne upošteva ter jim deli škandalozno miloščino. Menda je to zahvala, ker se je v tej sprejeto tudi par farovških kuharic. Našim gostilničarjem, posebno po deželi, pa priporočamo, naj se na-

dalje pospirajo klerikalno dand, ki ne pozna drugega nego svojo nikdar polno bisago.

+ Sramotna strahopetnost. V rubriki za Koroško najdejo čitatelji poročilo o pogrebu umrlega slovenskega zgodovinarja prof. Apiha. Kaj tako žalostnega in nečastnega že dolgo ni bilo čitati: Slovenskega rodoljuba so pokopali, moža, ki je vse svoje življenje delal za slovensko stvar, a iz same sramotne strahopetnosti se niso upali na njegovem grobu ziniti slovenske besede. Pevci so se skrili v vežo Mohorjeve hiše, da bi slovensko petje ne žalilo nemških ušes, in monsignor Podgorc, tajnik družbe sv. Mohorja, eden glavnih voditeljev koroških Slovencev, je vse molitve opravil v nemškem jeziku in je na grobu osramotil spomin slovenskega zgodovinarja z nemškim nagrobnim govorom. Naj nam nihče ne pride z izgovorom, da bi bili celovski Nemci proti slovenskemu govoru in slovenskim molitvam morda demonstrirali. Če so celovski Nemci tako posuroveli, če so take zverine, pa naj bi se bil magari zgodil največji škandal. Bolji škandal, kakor tako sramotno strahopetstvo, tako žaljenje spomina odličnega moža in tako javno pohujšanje. Ti celovski možakarji, zbirajoči se okrog Podgorca in Brejca, imajo na jeziku vedno polno pogumnih besed, široko odpirajo usta in delajo se največje narodnjake, pa se še ne upajo slovensko na glas moliti. Od preprostih ljudi zahtevajo, naj nosijo svojo kožo na semenj, sami pa iz gole strahopetnosti, iz samega figamostja uprizarjajo take skandale, da nas mora pred vsem svetom sram biti.

+ Kaj pa to? Včerašnja »Wiener Zeitung« poroča, da je imenovan sodnikom v Ilirski Bistrici neki dr. Anton Ritter von Pantz. Kolikor smo mogli poizvedeti, je mož iz Gornje Štajerskega. Kako bo mož, ki slovensčine ni zmožen, uradoval v sodnem okraju, v katerem ni niti enega Nemca, ve menda samo justična uprava! To je zopet nov udarec na našo ravnopravnost. Somišljenike prosimo, naj nam svoječasno, ko bo Pantz že opravljal svojo službo, poročajo o njegovi slovensčini. Morebiti pa bomo glede Pantza doživeli razočaranje. Mogoče je, da mož niti videl ne bo Ilirske Bistrice in mu pripravlja justična uprava še kako boljše mesto na Slovenskem, saj skuša v zadnjem času povsod vtihotapljati Nemce.

+ Nov odvetnik v Novem mestu. Vsemogočna ljudska slranka pošlje v kratkem času v Novo mesto kot odvetnika dr. Dermastijo, zdaj odvetniškega koncipijenta pri dr. Susteršiču. Jasno je, da bodo raz vse prične gonili klijentelo k dr. Dermastiji, ker je to vendar namen prične, da se z njih agitira in dela reklamo. Zapomniti pa si je treba, da se dober odvetnik sam uvede brez kričee in blagoslovljene reklame in da daje ravno prevelika reklama slabo izpričevalo odvetniški zmoglosti. No, posebna kapaciteta tudi res ne more biti dr. Dermastija. Pri prvi obravnavi je še zastopal Jarca nasproti Rozmanu! ko je vedel, da se bo stvar morala preložiti; pri drugi obravnavi ga je pa že zastopal dr. Rozina, ker se je dr. Dermastija bal, da si pokvari renomé in situacijo v dolenski metropoli, če pogori v tej kazenski zadevi, to se pravi, če zmaga resnica in pravica.

+ Vedno lepše! Zagrizeni nemutarji sleparijo pri ljudskem popisovanju, da je kar grdo. Svoje posle kar po sili in brez njih vednosti vpisujejo za Nemce. Taki je sudi storil tudi znani renegat in c. kr. profesor, ki ima zelo slično ime z nemškim dolgohcem. Vzlic protestu svojega posla ga je vpisal za Nemca, češ, saj ne gre, da bi se v eno polo vpisala dva različna jezika. Takih in enakih sredstev se poslužujejo, da dosežejo svoje samopašne namene.

+ Poglavlje o razpoložnih zakladih. Različni klerikalni zavodi imajo takomenovane »razpoložne zaklae«. To se pravi: en del čistega dobička gre v razpoložni zaklad in ravnateljstvo lahko naredi s tem denarjem kar hoče in ni dolžno dajati računa nikomur. To je milo rečeno jako — praktično. Člani, ki jamčijo pri dotičnih zavodih, največkrat niti ne slutijo, da se nahaja v pravih taka dolečba. Poglavlje o razpoložnih zakladih spada med največje zanimivosti klerikalnega delovanja za ljudstvo in bo prav hvaležno, da se enkrat to poglavje vzame v pretres, zlasti z ozirom na infamije, ki jih z vednostjo in odobrenjem cerkvenih cenzorjev in proslulega škofa Jegliča uganja »Domoljub«.

+ Idrijski klerikalni komedijanti so se najlepše pokazali na nedeljskem shodu. Zahtevali so, naj se »rudarske razmere« stavijo pred »občinske«. V podkrepljenje te svoje zahteve so po Oswaldovemu pouku kričali na vse grlo: »mi smo rudarji!« Najbolj sta se odlikovala Mekinove iz Pronta in rudar Matija Lamp. Zadnjemu se je zalulalo v obraz: Koliko pa ti je dal Oswald, da tukaj razgrajš? Moč na to besedo ni nika-

bar odgovoril, ker je bil v resnici plačan, da razgraja na shodu. Koliko pa je bilo klerikalnem mar za rudarske razmere, so pokazali s tem, da po večini izmed njih niso čakali na te, marveč odšli s shoda takoj, ko so videli, da njihovo kričanje ni imelo vspeha. Po mnenu teh klerikalnih plačanih razgrajev se ruder ne sme brigati za občinske zadeve in izvesti o njih resnico. In vendar so klerikalci zvarili občinski red, ki daje tudi delavcem volilno pravico. Dolžnost vsakega občana je, da se briga za občinske zadeve. Seveda Oswald misli, da je dovelj, če sam dela nemoteno zgago v občini, drugi smejo k temu k večjem prikimati. Tudi lahko razlaga dr. Krek o občini in delavstvu, priprosto ruder pa bi o tem ne smel razmišljati, kajti spoznal bi v tem slučaju, kakšni komedijanti so njegovi voditelji. No pa si bodo idrijski rudarji brez Oswaldove milosti in navzlic razgrajanju njegovih zaslepljenih rudarskih trabantov dovolili razpravljati javno in nemoteno o pogubni klerikalni občinski politiki v Idriji.

+ Iz sodne službe. C. kr. avskultant Janko Krč je s 1. februarjem t. l. prestavljen od okrajnega sodišča v Novem mestu k deželniemu sodišču v Ljubljano. V Novem mestu bomo ljubcnjivega gospoda prav težko pogrešali, sodišče pa izgubi z njim dobrega jurista.

+ Iz justične službe. Premeščena sta dež. sodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Cerknici g. Rudolf Persche v Ljubljano in sodnik Ivan Sinkovec iz Ilirske Bistrice v Radovljico. Sodnik Valentin Levčnik iz Ljubljane je imenovan za okrajnega sodnika in predstojnika sodišča v Cerknici, avskultant dr. Anton vitez Pantz pa za sodnika v Ilirski Bistrici.

— Roditeljski sestanek. V fizikalni dvorani c. kr. II. drž. gimnazije se bode vršil v sredo dne 25. t. m. ob 6. zvečer drugi roditeljski sestanek, pri katerem dokonča g. ravnatelj dr. Bežjak zadnjič započeto predavanje o domači kazni kot vzgojnem sredstvu. Starši oziroma njih namestniki in drugi prijatelji naše mladine se prijazno vabijo k temu sestanku.

— Za mestne uboge je podaril g. Jakob Bolč, posestnik in gostilničar povodom otvoritve svojih gostilničnih prostorov vsoto 50 K.

— Pomnožitev klopi v mestni dvorani. Vsled pomnožitve občinskih mandatov je bilo treba v mestni dvorani pomnožiti tudi število sedežev od 30 na 45. Pretekle dni izdelal je mizarjski mojster Rojina četrto teh klopi in jih postavil v dvorano.

— Novi poljanski most se bo jutri v torek ves dan in v sredo dopoldne z obremenjenjem preiskoval in ostane radi tega za vozni promet ta čas zaprt, na kar se občinstvo opozarja.

— Umrl je v Ljubljani c. kr. poštni tajnik v p. Deziderij Zebal. — Umrla je v Ljubljani v Salendrovi ulici Roza Sušteršič, učenka 8. razreda. P. v. m.

Huda žena. Zakonska Ivan in Helena St. iz ljubljanske okolice že dolgo ne živita prav posebno srečno. 16. t. m. sta se zopet prav hudo sprla. Žena pa je vzela med prepričim v roke palico in svojega moža pretepla tako, da je dobil več poškodb na glavi. Mož je šel na to iz hiše, katero prišlo je porabila žena, da je vzela svojemu možu živil in kuretnine v vrednosti 403 K ter se preselila k svojemu sinu, ki stanuje v drugem kraju.

Hudi pes. Posestnika sin, 14letni Blaž Lombard iz Babnega vrtja je prišel vasovat k sosedu Jožetu Lombardu. Tam je bil pa tudi sin Franceta Snedice iz Sred. Bele s svojim psom. Ko fantič v sobo stopi, se zakadi Snedicev pes v njega, ga vrže na tla in vgrize v levo koleno. Ker je poškodba težka, oddali so ga v tukajšnje dež. bolnico.

Ogenj. 17. t. m. dopoldne se je vnel v hiši posestnika Ivana Skubica v Grosupljem požar, katerega pa so domačini in sosedji hitro pogasili. Vzrok požara, ki bi bil lahko napravil veliko škodo, do sedaj še ni znan.

Na Vidmu pri Krškem je v nedeljo jutraj umrl g. Josip Klinč, nadučitelj v p., posestnik, občinski svetovalec in krajni šolski nadzornik v 68. letu svoje starosti. Pokojnik je bil daleč okoli splošno priljubljen in spoštovan. Pogreb bo v torek popoldne ob pol 4. uri na Vidmu. Naj v miru počiva!

Nesreče. V sodnem okraju Mokronog je padla tam stanujoča dninarica Marija Udovč s lestve ter si zlomila levo nogo. — 20letnega dninarja Frana Kogovška je sunil v vrhnjski pivovarni konj s kopitom tako, da mu je levo nogo težko poškodoval. — Na Robu v sodnem okraju Velike Lašče je padel kajzar Bartolomej Brodnik na ledu tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo.

Nova mestna klavnicna v Idriji služi idrijskim klerikalcem za razna zavijanja. Enkrat za vselej bodi tem klerikalnim poštenjakom povedano, da zahteva gradbo nove klavnice politična oblast in to iz sanitarnih ozi-

rov. Že leta 1906 je okrajno glavarstvo odredilo, da se v stari klavnici ne sme več obratovati. Občinski odbor se je ustavil, kolikor se je mogel gradbi nove mestne klavnice, varujoč pri tem interese mestne občine. Predzadnji sklep v tej zadevi je bil, da deželna vlada odpošlje v Idrijo svojo komisijo, ki naj konstatira, se li da sedanja klavnica primerno preurediti, da bo zadostala vsem sanitarnim zahtevam in v slučaju, da ne, je-li od občine predlagani prostor za gradbo nove mestne klavnice za svoj namen primeren. Vlada je na to odredila komisijo na licu mesta in k tej poslala tako zdravstvene, kakor tehnične izvedence. Komisija je izrekla, da se stara klavnica absolutno modernu preurediti ne da in da je predlagani prostor za gradbo nove klavnice primeren. Se je sedaj se je občinski odbor odločil soglasno za gradbo nove klavnice. Vsak pаметen in razumen človek mora prevideti, da je postopanje občinskega odbora popolnoma korektno in se mu ne more ničesar opočitati. Samo Oswald v svoji zlobnosti zavija resnico in uganja neumno in brezmiselnogajivost. Omenjamo le še to, da je sedanja klavnica tikoma ob robu državne ceste, nova klavnica pa je projektirana 12 m od ceste in bo med to in klavničnim poslopjem zasajen park. Oswald pa hoče, da bo vlada toliko dosledna, da ne bo za novo klavnico na prostoru, ki ga sama potrebuje za ureditev državne ceste. Tako Oswald venomer in pri vsaki stvari farba svoje neumne backe.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 8. do 14. t. m. se je rodilo 23 otrok, umrlo pa je 23 oseb, med njimi samo 11 domačinov. Umrli pa so za ošpicami 2, za škrlatice 2, za jetiko 1, vsled nezgode 2, vsled samomora 1 in za različnimi boleznimi 15 oseb. Za infekcijskimi boleznimi: so oboleli 4 za ošpicami, 2 za škrlatice, od teh eden pripeljan z dežele v otroško bolnišnico, 5 za tifuzom, izmed teh 3 z dežele v dež. bolnišnico in za vratico 1.

Nezgodna na sanjkalšču. Včeraj popoldne se je pripetila na sanjkalšču v tivolskem gozdu nezgoda, katere žrtev bi skoro postalo nadebudno mlado življenje. Sina zlatarja Veechieta je povabil na svoje sanjke njegov prijatelj. Ob velikem ovinku so se sanjke prevrnil in dečka sta s toliko silo priletela ob obronek, da je Veechiet ostal na mestu onesevčen. Neki častnik je priskočil dečku na pomoč, ga dvignil ter ga jel drgniti s snegom. Deček je kmalu prišel k zavesti. Med tem je prišel rešilni voz, ki so ga telefonično poklicali, ter prepeljal ponesrečenega dečka domov. Sanjkalšču v tivolskem gozdu je dokaj nevarno, zato bi bilo skrbeti za to, da bi se tu vozili samo izvežbani sanjkači, naravnost prepovedati pa bi se moralo, da se tu sanjkajo otroci.

Javno nasilstvo. Ko je minuli teden v neko šupo prišel 50letni vagant Anton Glavič in začel tam prižigati vžigalice, se je med tem posestnik zbudil in postavil nepovabljenega gosta pod kap. Kmalu pa se je Glavič zopet povrnil in začel zopet po šupi svetiti. Posestnik, boječ se, da mu ponočnjak šupe ne zapali, je šel to naznaniti policiji. Takoj sta se tja napotila dva stražnika. Ko sta šla po poljski poti proti šupi, so nenadoma začele padati po glavi enega stražnika pesti. Ko sta stražnika napadla pograbila, je začel biti okoli sebe z rokami in nogami, kakor živina. Pri tem je enega stražnika močno na nogi poškodoval. Ko sta stražnika silovitega ponočnjaka s težavo privedla v stražnico, so spoznali, da je to Glavič in da je le - ta svetil po šupi. Aretovanca, ki je bil svoj čas že v blaznici, so izročili deželnemu sodišču.

Aretiran laški podanik. Predvčerajšnjim je bil na brzojavno obvestilo na južnem kolodvoru aretiran 34letni delavec Serafin Zaza iz Mirana v Italiji, ker je v Gradežu opeharil trgovca Lenardo za 60 K, ter se takoj odpeljal v Ljubljano. Oddali so ga pristojnemu sodišču.

Samomor. Včeraj popoldne sta našla dva dečka iz Rožne doline v gozdu za novim streliščem ležati mrtvega Alojzija Selana, 23letnega tapetniškega pomočnika iz Gline. Dečka sta vsa preplašena tekla zadevo naznaniti. Na lice mesta je prišlo orožništvo iz Viča. Selan je ležal vznak, v desni roki pa je držal revolver, s katerim se je bil ustrelil v desno senco. Poleg mrtvega trupla je ležal tudi listek, iz katerega je razvidno, da je gnala Selana v smrt nesrečna ljubezen. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico na Vič.

Sumljiva ura. Minoli teden je nek mož prišel prodajat k neki stari nariči srebrno žepno uro. Ker se ji je stvar zdela sumljiva, jo je javila policiji, a še predno je stražnik dospel tja, jo je bil neznanec že odkuril. Policija je uro zaplenila in takoj jela po neznanca poizvedovati, katerega je kmalu dobila v pest v osebi 58letnega, zaradi raznih deliktov že 13krat predkaznovanega Ivana Verbiča iz Loga v ljubljanskem okraju.

Ker se sumi, da je Verbič uro dobil po nepoštenem potu, so ga oddali sodišču.

Zamenjana je bila pred kratkim v gledališču 14 K vredna siva polerina z neko slabšo. Zamenjalec naj jo izvoli prineseti nazaj, kjer dobi svojo.

Delavsko gibanje. V soboto so se z južnega kolodvora odpeljali v Ameriko 7 Slovencev, 4 Hrvatje, nazaj je prišlo pa 17 Hrvatov in 21 Macedonovcev. V Zagreb se je odpeljalo 10 Hrvatov. Včeraj je prišlo iz Amerike 130 Slovencev in Hrvatov.

Izgubila je kuharica Marija Gerjovičeva bankovec za 50 K. — Neka dama je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Gdč. Angela Jeršotova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Šolska učenka Olga Knezova je izgubila zavitek, v katerem je imela nekaj vezenin. — Našla je služkinja Ana Gobčeva srednjo vsoto denarja in ga oddala na magistratu.

Ameriške novice. Rojak nmrl. Dne 26. decembra 1910 je umrl v Somerset, Colo., slovenski rojak Fr. Grušovnik. — Rojak ponesrečil. 5. jan. je v Conemaugh v premogokopu ubilo Slovenca Antona Planinška. Bil je star 34 let. Zapustil je ženo in petletno hčerko.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejmejo se: 3 kontoristi, 2 poslovođa, 6 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 1 kontoristinja, 5 prodajalk, 7 učencev. Službe iščejo: 2 knjigovodja, 2 korespondenta, 4 kontoristi, 3 poslovođji, 2 potnika, 4 skladiščniki, 24 pomočnikov mešane stroke, 10 pomočnikov železninske stroke, 9 pomočnikov manufakturne stroke, 14 pomočnikov špecerijske stroke, 4 pomočniki modne in galanterijske stroke, 6 kontoristinj, 8 blagajničark, 13 prodajalk, 6 učencev, 1 učenka. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Narodna obramba.

Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 872. Fran Žagar ml. lesotrzec, Markovec Stari trg (plačal 25 K); 873. Moška podr. družbe sv. C. in M. v Postojni (plačala 200 K); 874. Ženska podr. družbe sv. C. in M. v Postojni (plačala 200 ron).

Društvena naznanila.

Občni zbor telovadnega društva »Sokol II.« v Ljubljani se je vršil včeraj dopoldne v gostilni br. Frana Kavčiča na Privozu. Starosta br. Fran Kavčič otvori občni zbor, konstatira sklepčnost ter da besedo tajniku, iz čegar poročila posnemamo sledeče: Društvo ima 170 članov, izmed teh 40 rednih, med katerim je 24 telovadcev. V preteklem letu je imelo 14 odborovih sej, 3 izredne seje ter en izvanredni občni zbor. Društvo je prirejalo izlete samo in se je udeleževalo tudi župnih izletov. Priredilo je veselico v Mestnem domu, javno telovadbo ter nastopilo pri zvezni tekmi. V svojem poročilu se spominja br. tajnik umrlih članov br. Kocjana in br. Blaznika, ter pozivlja navzoče, da se vzdignejo raz sedeže. Nato sledi poročilo načelnika br. Kocjana, iz katerega je razvidno, da so bratje-telovadci zelo redno zahajali k telovadnim uram. Iz poročila blagajnika br. Trstenjaka posnemamo, da ima društvo 526 K 24 v premoženja v gotovini in poleg tega jako bogat inventar. Poročilo blagajnikovemu so sledile volitve. Izvoljeni so bili sledeči bratje: starosta br. Fran Kavčič, podstarosta br. dr. Fetič Frankheim, načelnik br. Kocjan, odborniki pa bratje Zajc, Marn, Miklavc, Kutin, Krapeč, namestniki bratje Breškvar, Buh in Stopar, br. Plankar in br. Bergant pa pregledovalca računov. Pri slučajnostih se je oglasil k besedi brat Marn, ki je v navdušenih besedah pozivljal brate Sokole, naj se z vsilo oklenejo sokolske ideje, naj jo širijo in bodrijo ljudstvo k delu. Čvrsto in neustrašeno naj korakajo v sokolskih vrstah do cilja zmage. Nato je starosta zaključil občni zbor.

Pevski zbor »Glasbene Matice« je priredil svojim članom in ljubiteljem poskočne muze Terpsihore v soboto zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« plesni venček, ki ga smemo imenovati z vsa pravico najbolje uspele prireditve te sežije. I. četvorke se je udeležilo okrog 80 parov, I. besedo je plesalo 30 karejev, pri II. četvorki pa je bilo nad 200 parov in celo pri zadnji besedi je plesalo še 25 karejev. Te številke same so že jasna pričla, kako zanimanje je vzbudil plesni venček med našim občinstvom. Udeležba pa je bila tudi sicer naravnost ogromna, tako da niti postranski prostori, ki so bili na razpolago, niso mogli odvrniti od dvorane včasih ples ovirajoče gneče. Med odličnimi posetniki, katerih imena naštet bi bilo preobširno, je bilo opa-

ziti poleg ge. dr. Tavčarjeve štore vse članice slov. ženskega društva in žentelovadnega društva in so se odlikovale vse dame po zelo elegantnih modernih toaletah. Slovenska filharmonija je igrala plesateljnim do rane ure in morala mnogokrat plesati celo ponoviti. Uspeh venčka se imenuje lahko sijajen.

»Narodna čitalnica« v Novem mestu. Dne 20. jan. 1911 je imel odbor »Narodne čitalnice« v Novem mestu svojo sejo in konstituiral se je ta-le odbor: predsednik: g. Albert pl. Levčnik, podpredsednik: g. Davorin Zwitter, tajnik: g. dr. Milan Šerko, gospodar: g. Ljudevit Kalčič, knjižničar: g. France Zidar. Namestnik: g. Karl Skapin in preglednika: gg. Ivan Maselj in Davorin Škrabelj. Obenem se je govorilo v tej seji o prireditvah društvenih veselic v predpustu in sklenilo se je, da priredi »Narodna čitalnica« v Novem mestu razum običajne maskerade na predpustni torek tudi 11. febr. 1911 veselico z orkestralnimi točkami, igro in plesom.

Prosveta.

Srečko Albini: Baron Trenk. Opereta v treh dejanjih. Feliks Albini je Hrvat, hrvaški skladatelj, a jugoslovanski umetnik. Bil je kapelnik zagrebškega gledališča, a ko se je ondi opera opustila, je deloval na Dunaju in v Lipskem na Nemškem. Pred dvema letoma pa je bil iznova pozvan v Zagreb, kjer je danes ravnatelj hrvaške opere. V tujini si je moral pridobiti ime in slavo, da ga je priznala tudi domovina. V tujini, v Lipskem, Monakovem, Norimberku, v Gradeu, na Dunaju in drugod so se izvajale najprej Albinijeve operete, predno so našle prijaznih tal tudi med rojaki. Zdad seveda je že pet let Albinijevo ime slavno ne le med Hrvati nego tudi med Srbi in Madžari. Njegova opereta »Baron Trenk« se poje danes ne le po slovanskih, nemških in madžarskih odrih, nego celo v Ameriki in v Angliji. Povsod je dosegla kolosalen uspeh. Odkod ta uspeh? Albini je prinesel v opereto prvi jugoslovanske pevske in glasbene motive, hrvaške, srbske in tudi slovenske narodne napeve in plesne. To je v opereti novo, originalno. Morda se poreče, da je v opereti »Baron Trenk« tudi čuti madžarski glasbeni kolorit. Toda Hrvatje si niso od Madžarov izposodili ničesar, ker imajo v svojem značaju, v obleki, pesmi in melodiji toliko samoraslega, da dajejo še drugim svojim sosedom. Seveda se je Albini držal običajnih operetnih forem ter je daljal koncesije; moral je pa tudi ustrezati miljeju in značaju oseb na dvoru Marije Terezije ter uravnati po njih svojo glasbo. — Albinijev »Baron Trenk« je glasbeno razkošno opremljen, orkestralni in pevski del je obdelan bogato in skrbno, mestoma takoko operno, da je »Barona Trenka« na pr. dunaj. Ljudska opera uprizorila z naslovom komične opere. V Ljubljani je dosegla njegova opera »Maričon« najlepši uspeh.

Slovensko gledališče. V soboto se je vpriporila dandanašnja legenda s prologom, igro in epilogom z naslovom »Tujec«. Avtor tega dela je Anglež Jerome K. Jerome. Ko smo čitali vso bučno reklamo za to vpriporitev, vstajali so nam dvomi, jeli je res delo vredno one slave, ki jo je deležno in da se je to delo igralo zapored 500 krat, zdele se nam je — smešno. Toda sedaj po vpriporitvi je naša sodba popolnoma drugačna. Naravnost smel lahko imenujemo ta vzlet in zanos, s katerim operira drzni Jerome K. Jerome. Če ga slišimo, ko nam govori z odra, zdi se, da ne potroši brez potrebe niti ene črke; vse kar pove, bi zgubilo svoj vtis, če bi raztezaval, ravnotako nasprotno, če bi kaj odzvel. Vedno in vsikdar se nam pokaže kot trezno računajoč človek, stremeč za svojim vzvišenim ciljem, ki se mu z vsako besedo približuje in ga tudi smelo doseže. Idealist je od pete do vrha. Nad čemur že takorekč ves svet obupuje, to stori on s svojo ljubeznijo, ki oživlja liki mana in ko izgovori kot prijatelj zadnje besede, tedaj je že njegova naloga izvršena. Vrnili je družbi oni temelj, na katerem je že nekoč slonela, vili ji je v žile zdravila, ki zaceli vse rane, naučil jo je spoznati resnico vseh resnic, v ljubezni in delu leži spas človeštva, to je temelj sreče. In katera oseba bi bila zadosti dobra, da bi z lastnim vzgledom zamogla propagirati to njega vzvišeno idejo? To je »Tujec« — Krist. Njemu edinemu zaupa Jerome K. Jerome dete svoje duše, ker on je bil včlovečen ljubezen in delo. Zato imenujemo ta poizkus smel a do pitice posrečen. Tehnika zasluži posebne pozornosti. Skoro izmed vseh avtorjev, kar mo jih imeli letos priliko slišati in videti, je on prvi mojster dialoga, iz katerega takorekč obstoji v pretežni večini vse delo. Naravnost duhovito je zastavljanje vprašanj s strani »Tujca«, dasiravno sega metoda še v določno gniškega naturalizma, ki pa je kljub temu še vedno najboljša. — Naslovno vlogo je imel g. Nučič, ki je bil tudi

režiser. Men najmenje vloge spadojo pač one, kjer je treba interpretirati osebnost, ki si jo je nemogoče popolnoma naravno predstavljati. Ali gosp. Nučič je izvanreden talent in zato mu tudi ta vloga »Tujca« ni delala očitih težkoč, zlasti radi tega ne, ker je jako umerna tako v gestah, kot v bistvu. Mogoče bi bil vspeh še večji, če bi vili par kapljic več življenja v njo in če bi opustil oziroma spremenil nekaj mest v igri, kjer je preveč deklamatoričen. Zelo dobra je bila ga. Danilova. V prologu je bila sicer bolj v svojem elementu, ali ljubeznivosti ji ne moremo odrekati tudi ne kot domači dami v epilogu. Gdč. Wintrova je imela prav srečne momente v igri. Njena nadarjenost ne pozna meja, vse izvede vestno in graciozno. Nalepotičene kokete, kot si jih misli gdč. Seftilova, eksistirajo v resnici take, kot nam jo je podala Starost ne igra spriču modernih sredstev nobene vloge. Če se ne motimo smo že nekoč pripomnili o gdč. Seftilovi, da naj ne govori prehitro. Prosimo jo vnovič naj vpoštevata to, kajti parkrat je bila popolnoma nerazumljiva. Vso pohvalo zasluži gdč. V. Danilova, ki je v zadnjem času prevzela vlogo bolne ge. Bukšekove in ki jo je rešila v našo popolno zadovoljnost v vsakem oziru. Ga. Iličičeva se je naredila v prav spretno moč, ki ima lastne duše dovelj, da učinkuje najugodnejše na publiko. Gospodična Thalerjeva igrala je s pravim temperamentom vlogo domišljave gosi, ki je bila še pred nedavnim časom tovarniška delavka, a se je po srečnem naključju prelevila v bogato teto. Ne vemo sicer, če vplivajo dramske vloge ugodno na njen glas ali v igri ji bodo vsekakor na korist. Prav karakteren tip je vstvaril gosp. Skrbineš, ki se vedno potruži izvesti svojo stvar eksaktno in naravnost želimo ga zopet enkrat videti v vlogi, ki bi mu prijala v vsakem oziru. Da so vršili kot vedno gg. Bukšek, Bohuslav ter g. Povhe svoje vloge častno, zdi se nam nepotrebno povdarjati. Režija je bila točna, oprema zelo okusna, hiša napol prazna.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Nagla vožnja. Nedavno je Viktor Kalan z vozom naglo drvil z dvorišča mestne klavnice proti Poljanski cesti. Ker se v bližini vedno igrajo otroci je, bila velika nevarnost, da koga povozi. Kalan se zagovarja s tem, da je njegov konj plašljiv in da takoj plane v dir, čeravno ga še tako močno nazaj drži. Ta izgovor pa ni pomagal. Ker je bil obtoženec iz iste-ga vzroka že prej kaznovan, je bil bil 20. t. m. obsojen na tri dni zapora.

Tudi žalitev. Po neki razpravi pri tukajšnjem sodišču so padle od strani gospa A. E. in O. R., kakor se glasi obtožba žalivke napram gospodu E. R. Obtoženke žalitve deloma priznavajo. Razprava se bo radi nastopa dokaza resnice prihodnjič nadaljevala. — Nasprotno pa so padle žalitve različne vsebine tudi od strani gospoda R. proti obema damama. Ta azprava se je 18. t. m. končala in je bil g. R. obsojen na 140 K globe. Kdaj bodo ljudje izprevideli, da je vendar bolje naložiti denar v kak denaren zavod, kakor pa plačevati za prazen nič globe pri sodnji.

Ce se plesče z vojniki. Na Stefanov večer je bila v neki gostilni veselica. Med drugimi gosti je tudi neka N., ki je imela moža doma, plesala z vojniki. To je videla njena sovražnica O. in je začela dogodek praviti okoli da bi napravila preprič med možem in ženo. Izmisli si je tudi, da se je N. poljubovala z vojniki itd. Vsled tega se je morala den 19. t. m. zagovarjati pred tukajšnjim okrajnim sodiščem radi obrekovanja. Sodnik je predlagal poravnavo. Obtoženka bo preklicala v listih žalitve in plačala stroške kazenskega postopanja.

Po ljubeznem užitku razočaranje. Nedavno sta bila po noči v stanovanju skupaj fant A. J. in dekle A. O. Ko je zjutraj devetica odšla, je ljubimec pogrešal 20 K. Seveda reči ni smel, da mu jih je vzela njegova nočna miljenica. Govorica pa je le prišla med svet in ljudje so kmalu vpraševali, kako je s tistimi kronami. Vse to je prišlo na naša časti vredni gospodični, ki se je seveda čutila globoko užaljeno. Šla je k sodišču in tožila svojega fanta izza one noči in še nekega drugega, radi žaljenja časti. Prišlo je do obravnave. Priče pa niso vedele, da bi bila obtoženka kaj direktnega govorila o tatvini in da bi bila tožiteljico obdolžila tatvine. Vsled tega sta bila oproščena. Ko sta fant in dekle zapuščala sodnijsko poslopje, sta se protistransko rotila, da je njiju ljubez za vekov veko šla rakom živžrat — radi preklicanih 20 kron.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Osođepolni strel. Posestnik Matovi Trojar v Zgor. Luti je živel v nasprotju z kajnarjem Fzancotom

vidmarjem, od ravnolet, zaradi tega, ker ga je ta zaradi neke izkopa- ne jame orožnikom ovadil. Vočkrat se je nasproti raznim osebam izrazil, da mu bo že pokazal. Dne 18. dec. je sel Vidmar kot lovski čuvaj mimo Trojarjevega travnika. Videl je od- daleč, kako meče Trojar kamenje na Vidmarjevega psa. Ta mu zakliče, naj pusti žival v miru. In res se je napotil Trojar čez travnik proti do- mu. Od tu je pa začel metati precej debelo kamenje proti Vidmarju. Ta se je po možnosti ogibal nevarnosti. Obenem ga pa opimnjali, naj ga pu- sti v miru. Ker pa Trojar le ni pre- nehal, je Vidmar dvignil puško, po- meril in ustrelil prav iz bližine nanj ter ga zadel tako nesrečno v levo stran prsi, da je po preteku ene ure izdihnil. Vidmar se zagovarja, da je razvalil v silobranu in da se je nesre- ča le vsled tega pripetila, ker se pe- telin puške nalahko zapira. Sodišče je bilo na podlagi zaslišanih prič drugega mnenja in ga je vsled preko- račnja silobrana obsodilo na 14 dni strogega zapora.

Telefonska in brzojavna poročila.

Železniška zveza Istre z Zadrom.
Dunaj, 23. januarja. Današnja »Morgen« poroča, da je zveza med Istro in Zadrom čez otoke v Jadrans- kem morju, oziroma dalmatinske otoke zagotovljena. Zvezo bodo posre- dovali 3 prevozne ladje. Proga je ba- je že trasirana in se bo odcepila v Matuljih ter vozila do Preluke, kjer se pristanišče razširi. Od tam se pre- pelje vlak na posebni prevozni ladji do Novalje na otoku Pago ter se vozi po severnem obrežju do kanala proti Zadru, kjer ga zopet prepelje poseb- na prevozna ladja. Z deli za to želez- nico se bo začelo v kratkem in bo sta- la ta železnica 4 do 5 milijonov kron, katera vsota je že zagotovljena. Že- leznica se odpravi leta 1913.

Seja poslanske zbornice.
Dunaj, 23. januarja. Seje po- slanske zbornice bodo samo še v to- rek, četrtek in petek. Nato se zaseda- nje prekine radi delegacij. Prihodnja seja poslanske zbornice bo šele v to- rek 7. februarja.

Delegacijsko zasedanje.
Dunaj, 23. januarja. V ponedel- jek prično seja delegacijski odsekov v Budimpešti. V ponedeljek ob 10. dopoldne bo imel sejo odsek za zu- nanja dela. V tej seji bo razvil mi- nistri zunanjih del grof Aehrenthal svoj ekspezo. Delegacijsko zasedanje bo trajalo do 25. februarja.

Cesar v Pešti.
Dunaj, 23. januarja. Cesar odide v Pešto med 6. in 8. februarjem. V Budimpešti ostane par tednov.

Nov predsednik generalne statistične komisije.
Dunaj, 23. januarja. Naučni mi- nister je imel včeraj daljšo konferen- co z graškim vseučiliškim profesor- jem dr. Mischlerjem. Zatrjuje se, da bo dr. Mischler imenovan za pred- sednika generalne statistične komisi- je kot naslednik finančnega ministra dr. Roberta Mayerja.

Štrajk gledaliških delavcev na Dunaju.
Dunaj, 23. januarja. Štrajk gle- daliških delavcev in godbenikov se je popolnoma ponesrečil. Ravnatelj- stvom prizadetih gledališč se je po- srečilo, nemoteno prirediti večerne predstave. Ravnateljstva so odkloni- la vse zahteve štrajkajočih in jim za- grozila, če se ne vrnejo danes na de- lo, da vse odpuste iz službe.

Nemški nacionalci in ministristvo.
Dunaj, 23. januarja. V zbornici je včeraj nemški naprednjak Hoek govoril o stališču nemških napred- njakov nasproti novemu ministristvu ter izjavil, da je novo ministristvo skrajno reakcionarno, vsled česar mora biti stališče nemških napred- njakov napram vladi skrajno opozi- cijonalno.

Najstarejši poslanec umrl.
Dunaj, 23. januarja. Najstarejši poslanec avstrijske poslanske zborni- ce, ki je že dolgo let prevzemal sta- stno predsedstvo v parlamentu, unke, je zadet od kapi. Zdravniki somnijo, da bo Funke okreval.

Delegacije.
Dunaj, 23. januarja. Skupni fi- nančni minister Burian je bil podal Budimpešto, da prisostvuje ple- narni seji ogrskih delegacij, drugi skupni ministri in ministri pred- ednik Bienerth se podajo v Budim- pešto šele dne 29. januarja, da se ude- ležijo zasedanja delegacij.

Prestolonaslednik na Brionskih oto- kih.
Dunaj, 23. januarja. Prestolo- naslednik nadvojvoda Fran Ferdi- and pride tudi letos meseca marca na Brionske otoke. Baje ga tamkaj obišče nemški cesar Viljem in sicer ob času, ko bo potoval na otok Krk.

Aviatik se ponesrečil.
Praga, 23. januarja. Češki avia- tik Šimunek, ki je delal danes v

Nuslah letalne poskuse s svojim mo- noplanom, so ga dvignili do višine 40 metrov, naenkrat pa je padel s svo- jim strojem iz višine, pa se k sreči samo lahko poškodoval.

Za drugo češko vseučilišče.
Praga 23. januarja. Centralni ko- mité čeških visokošolskih profesorjev je sklenil sklicati na dan 19. februarja t. l. v 10 čeških mestih in 6 mestih na Moravskem velike shode za drugo če- ško vseučilišče v Brnu.

Župnik Tomašević umrl.
Zader, 23. januarja. Župnik Fran Tomašević, ki je bil nedavno tega od porotnega sodišča obsojen v šletno ječo radi sokrvice pri umoru njegove tete Ane Randigaj iz Gotovelj in pri detomoru njegove ljubice Antonijete Ostrič, je v tukajšnji ječi naglo umrl. Istočasno so prepeljali v bolni- co tudi župnikovo bivšo ljubico An- tonijeto Ostričevico, ki je bila radi že zgoraj navedenih zločinov obsojena v 10letno ječo. Ostričeva je že sprajala zakramente za umirajočo. Govori se, da sta se župnik Tomašević in An- tonijeta Ostričeva dogovorno zastru- pila.

Demonstracije v Komoravi.
Komotava 23. januarja. Tukaj se je vršil velik shod Vsenemcev, kate- rega so se udeležili tudi nemški radi- kalci. Na tem shodu je prišlo do ostrega spopada med Vsenemci in nemškimi radikali. Vsenemci so dolžili nemške radikale, da so preveč črno- rumeni. Nato so sačeli nemški radi- kalci peti demonstrativno »Die Wacht am Rhein«, Vsenemci so jih zavrčali naj rajši pojo »Bog ohrani...«, nakar je prišlo do hudih spopadov in pre- tepov. Policija je morala poseči vmes, ko so se demonstracije nadaljevale na cesti.

Poljska ljudska stranka in situacija.
Krakov 23. januarja. Včeraj je go- voril na seji eksekutivnega komiteja »Poljske ljudske stranke« poslanec Stapinski o situaciji, ter poudarjal, da si mora varovati poljska ljudska stranka politiko proste roke. Sklenila se je re- solucija, v kateri se odobrava to sta- lišče Stapinskega in izraža željo, da se uvede nova volilna reforma in da se že enkrat doseže narodnostni sporazum med Poljaki in Rusini.

Ogrski državni zbor.
Budimpešta, 23. januarja. V da- našnji seji nadaljuje ogrski državni zbor razpravo glede bančne predloge.

Poset črnogorskega kralja na Du- naju.
Cetinje, 23. januarja. Iz krogov, ki stoje blizu vladi in dvoru, poroča- jo, da obišče kralj Nikola tekom me- seca februarja cesarja Franca Josipa na Dunaju.

Avstrijsko - srbska trgovinska pogodba.
Belgrad, 23. januarja. Uradni list razglasi, da je kralj včeraj po- pisal avstrijsko - srbsko trgovinsko pogodbo, ki stopi takoj v veljavo in je veljavna do 31. decembra 1917.

Kraljevič Gjorgje ne gre v Sofijo.
Belgrad, 23. januarja. Vest bol- garskih listov, da kraljevič Gjorgje v kratkem poseti bolgarski kraljevski dvor, je docela neutemeljena.

Bolgarsko - turška trgovinska po- godba.
Carigrad, 23. januarja. Pogaja- nja med Bolgarsko in Turčijo glede trgovinske pogodbe so se razbila. Ako se ne posreči do 27. t. m. spraviti ta pogajanja v tir, izbruhne med Tur- Brambni zakon in novi vojaški kazenski proces.

Frankobrod, 23. januarja. »Frank- furter Zeitung« poroča z Dunaja, da se je dosegel v ministrijski konferenci popoln sporazum glede novega brambnega zakona. Nadalje poroča »Frankfurter Zeitung«, da sta oba finančna ministristva znižala svoje tozadevne zahteve. Med drugim izve »Frankfurter Zeitung« tudi, da ogr- ski ministri niso nezadovoljni s stan- jem pogajanj o novem vojaškem ka- zenskem procesu. Vojaske krogi so baje že pristopili na to, da naj bo na Ogrskem madžarski jezik popolnoma enakopraven, oziroma, da naj ima na Ogrskem izključno veljavo. Le av- strijska vlada se tem zahtevam pro- tivni še z odločnostjo in pravi, da jo vodi pri tem notranjepolitični ozi- ri, ker bi taka koncesija madžarske- mu jeziku imela lahko dalekosežne posledice glede na avstrijske narod- nosti.

Papežev nuncij na Dunaju.
Rim, 26. januarja. »Osservatore Romano« prinaša iz vatikanskih krogov vest, da postane papežev nuncij na Dunaju sedanjji nuncij v Braziliji mon- signor Alessandro Bavona, kne- zoški v Pharsalu.

Železnica Donava-Adrija.
Belgrad, 23. januarja. Tukajšnji mladoradika »Odalni orgjek« prinaša vest, da je baje ruski poslanik v Ca- rigradu, Carikov, povodom svojega bi- vanja v Belgradu izjavil ministristvu predsedniku Pašiću, da se je turška vlada odločila zgraditi donavsko-ja- dransko železnico po projektih kakršne je bila izdelala srbska vlada.

Vstaja v Jemenu.
Caigrad, 23. januarja. Položaj v Jemenu postaja vedno nevarnejši in situacija se od dne do dne posu- ruje. Vstajev je sedaj že nad 60.000 mož. Turška vojna uprava z mrzlično na- glostjo organizira vojaštvo in je obo- ruje, da je odpošlje v ogrožene kraje.

Solun, 23. januarja. Vojni minister Šelket paša je poklical pod orožje vse rezerve iz vilajetov Bitolja, Veleša, Pri- lepa in Kosova.

Solun, 23. januarja. Iz Djakove je pobegnilo zopet nad 3000 upornih Armavtov v Črno goro. Turška vlada si prizadeva v okraju Djakovo konfis- cirati vse orožje. Našla je, da so med prebivalstvom zelo razširjene repetirke, ki so bile poslone iz Črne gore.

Pariz, 23. januarja. Tu je razšir- jena vest, da se pripravlja na Turškem odločen državni preobrat, da bo turška poslanska zbornica v kratkem razpu- ščena in da hoče mladoturški kabinet potem proglasiti za svojega diktatorja Mohameda Šelket pašo.

Vse one dame, katere sodelujejo pri lovskem plesu, se prosijo, da se zanesljivo udeležijo sestanka, ki se vr- ši v torek, dne 24. t. m. ob 5. popoldne v damski sobi Narodnega doma.

Gospodarstvo.
Važna gospodarska prememba na ljubljenskem trgu. Od podučene strani se nam poroča, da se združila »Trgovsko-obrtna banka« v Ljubljani in »Jadranska banka« v Trstu v en zavod. Posledica te spojitve je, da pre- zvame »Jadranska banka« dosedanja »Trgovsko-obrtno banko« v Ljubljani tako, da bo ta v prihodnje poslovala na ljubljanskem trgu kot podružnica »Jadranske banke«.

Združenje teh dveh zavodov je za razvoj našega gospodarstva velikega pomena, kajti pod okriljem »Jadranske banke« se razširi delokrog dosedanje »Trgovsko-obrtno banke« in se olajša njeno poslovanje, od česar bodeta imela trgovina in obrt evidentno ko- rist. »Trgovsko-obrtna banka«, ustanov- ljena na željo trgovcev in povzdigo trgovstva, je namreč osnovana na za- družni podlagi in se vsled tega ni mogla tako svobodno gibati, kakor se more gibati banka na akcijski podlagi. Za- družni zakon dela zavodom na tej podlagi ovire tako glede pridobivanja klijentele, kakor glede pridobivanja sredstev za poslovanje in vrh tega je dandanes vsaki zadrugi delovanje v večjem obsegu oteženo tudi vsled tega, ker nobena zadruga ne more imeti z velikimidenarnimi zavodi takih z nih zvez, kakršne imajo na delniški podlagi ustanovljene, z velikimi sred- stvi delujoče banke.

Uspešen razvoj slovenske trgovine je v veliki meri odvisen od dobre in s primernimi sredstvi poslujoče kreditne organizacije. Potrebe in zahteve naše trgovine so postajale v tem oziru zadnja leta vedno večje in so že nekaj časa tako velike, da bi jim tudi večja zadruga kakor je »Trgovsko-obrtna banka« ne mogla več zadostovati. Spo- znanje, da je ustreči potrebam domače trgovine samo z velikim zavodom, z akcijsko banko, je bilo odločilno, da se je »Trgovsko-obrtna banka« v Lju- bljani združila z »Jadransko banko« v en zavod.

Pozdravljamo to združenje tako z lokalnega kakor s splošnega sloven- skega trgovskega stališča. Zahteve no- vega časa so take, da jim morejo ustrezati samo veliki zavodi. Samo s koncentracijo kapitala v velikih zavo- dih se da dvigniti naše narodno go- gospodarstvo. Eden največjih in najus- pešnejše delujočih domačih zavodov na slovanskem jugu je pa »Jadranska banka«, ki si je tekom razmeroma kratkega časa pridobila mogočno po- zicijo na gospodarskem torišču in raz- vila jako srečno delovanje.

Naravno je, da bo tako velik za- vod, kakor je »Jadranska banka« lahko vse drugače in v večjem vodila v Lju- bljani v bančni delokrog spadajoče posle, kakor je to mogla sicer lepo uspevajoča a le s skromnimi sredstvi razpolagajoča »Trgovsko-obrtna ban- ka«. Lokalni trgovini bo s tem samo pomagano, kajti čim več je veli- kih zavodov domačega značaja na trgu, toliko bolj uspeva a go- vina in tem manj ji je treba stikov s tujimi idenarnimi zavodi. Vsled združenja »Trgovsko-obrtno banke« z »Jadransko banko« se bodo pa tudi pomnožile, olajšale in povečale kupčijske zveze med Kranjsko in med Trstom ter se lahko raztegnile še dalje po slovanskem jugu, kar bo v veliko korist trgovini in sploh vsemu našemu narodnemu gospodarstvu.

Iz teh razlogov vidimo v združenju »Trgovsko-obrtno banke« z »Jadransko banko« efektivno gospodarsko pridobi- tev, ki jo je toliko bolj ceni, ker se ravno zdaj različni tuji zavodi pri- pravljajo, da bi v Ljubljani razprostri svoje mreže in spravili slovensko trgo- vino v nemško odvisnost in slovenski kapital v nemško oskrbo. Zato poz- dravljamo združenje »Trgovsko-obrtno banke« in »Jadranske banke« in smo

prepričani, da bo to spojenje rodilo dober sad.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Slovensko držečno gledališče v Ljubljani.

št. 62. (Nepar). Društ. predst. 2086.

V torek, 24. januarja 1911.

Nova opereta! Prvič! Nova opereta!

Baron Trenk

Opereta v treh dejanjih. Uglasbil **Srečko Albini**. Besedilo spisal **A. M. Wilner** in **R. Bodanaky**. Poslovenil **Gr. Solar**. Upri- zoril Jos. Povh. Kapelnik Ed. Czajaneč.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Zatetek ob 1/2. 8. uri. Konec ob 10.

Prihodnja predstava bo v četrtek, 26. januarja.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 23. janu- rja 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911 . . . za 50 kg 11 34

» » oktober 1911 . . . za 50 kg 10 73

Rž za april 1911 . . . za 50 kg 8 10

Koruz za maj 1911 . . . za 50 kg 5 71

Oves za april 1911 . . . za 50 kg 8 72

Effektiv.

Vzdržno.

I K O Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikeljnasta In leklena se dobi samo pri **H. SUTTNER** Ljubljana, Mestni trg. **Lastna tovarna ur v Švici.** **I K O** Tovarščina varstvena znamka **I K O**

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm

Januar	Čas opazo- vanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura v C	Vetrovi	Nebo
21.	2. pop. 9. zv.	744-4	22 sl. vzhod. 10 sl. sever		oblačno
22.	7. zj.	741-4	-0-4 sl. jzh.		
23.	2. pop. 9. zv.	739-6	2-0 sl. jvzhod. -2-1 slab sever		jasno
23.	7. zj.	741-1	-6-4 sr. svzh.		megla

Srednja predvčerajšja temperatura -0-0°, norm. -2-3° in včerajšnja -0-2°, norm. -2-2°. Padavina v 24 urah 0-0 mm in 0-0 mm

DEZIDERIJ ZEBAL c. kr. poštni tajnik v p. dne 23. januarja t. l. ob 5. zjutraj po kratkem težkem trpljenju, pre- viden s tolažili sv. vere, mirno preminul. Pogreb bo v torek, dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše za- losti, Knafova ulica št. 4, na pokopališče pri Sv. Krištofu. Sv. posmrtno maše se bodo služile v sredo, 25. t. m. ob 10. uri dopoldne v cerkvi Mar. Oznanenja. V LJUBLJANI, dne 23. januarja 1911. **Žalujoče rodbine:** Zebal, Hirschmann-Pözl, Zanoni. V Ljubljani se posebni parte ne razpošiljajo.

E 74/11/1 316

Dražbeni oklic. Prodaje se bodo dne 3. in 4. svečana 1911 dopoldne ob 9. uri v Ljubljani, Solenburgeva ulica 6 na javni dražbi **prodajalna miza, predpasniki, bluze, otroške obleke, nogavice, različne spodnje hlače, srajce, rokavice, robovi, eno staro kolo in ena srebrna ura z verižico.** Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo v navedeni hiši — Na dan 19. januarja 1911 določena prodaja teh stvari se vsled sadrika ni vrtila. **C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek V.,** dne 19. januarja 1911.

KATICE HABJAN katera je v noči 19. prosinca 1911 ob 1/2. 12. uri v 27. letu starosti, prevljena s svetotajstvi, po dolgi, mučni bo- lezni v veke zaspala. Tupo nepozabne pokojnice se položi materi zemlji dne 21. prosinca popoldne na pokopališču Anabihl pri Celovcu. 322 Celovec, dne 20. prosinca 1911. **Rudolf,** c. kr. rač. podčastnik, soprog. **Danica,** hčerka. — **Marija** in **Anna** Suhar, mati in sestra. — **Ferdo,** c. kr. orož. stražmojster, svak.

Roza Šusteršič učenka 8. razreda danes ob 1/2. 5 uri v 14 letu svoje starosti prevljena s sv. zakramenti za umirajočo po d lgi in mučni bo- lezni blaženo v Gospodu zaspala. Pogreb predrage rajnice bude dne 24. januarja ob 3 uri popoldne iz hiše žalosti Salendrova ulica št. 4. na pokopališče pri sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo slu- žile v stolni cerkvi 321 Blago rajnico priporočamo v po- božno molitev in blag spomin. Ljubljana, dne 23. januarja 1911. **Žalujoči ostali.**

Stanovanje obstoječe iz 3—4 sob, kuhinje, z vo- dovodom in uporabo vrta išče za majev termin **R. v. Eyberger, Ljub- ljana, Zvezdarska ulica 1.** 318

Stanovanje z 2—3 sobami, pritklinami in delom vrta se odda za majev selilni rok mirni stranki. — Kje, pove upravnishi vo »St. Naroda«. 315

DEZIDERIJ ZEBAL c. kr. poštni tajnik v p. dne 23. januarja t. l. ob 5. zjutraj po kratkem težkem trpljenju, pre- viden s tolažili sv. vere, mirno preminul. Pogreb bo v torek, dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše za- losti, Knafova ulica št. 4, na pokopališče pri Sv. Krištofu. Sv. posmrtno maše se bodo služile v sredo, 25. t. m. ob 10. uri dopoldne v cerkvi Mar. Oznanenja. V LJUBLJANI, dne 23. januarja 1911. **Žalujoče rodbine:** Zebal, Hirschmann-Pözl, Zanoni. V Ljubljani se posebni parte ne razpošiljajo.

Kontoristinja
zmožna knjigovodstva, slovenske
in nemške korespondence
želi svoje mesto premeniti.
Prijazne ponudbe pod „Kontoristinja“ na upr. „Slov. Naroda“.

Zaloga
sukna, platna,
modnega in
manufakturnega
blaga.

Franc Šonvan sin, Ljubljana
Mestni trg štov. 22 in 23.
Manufakturna veletrgovina. 2280
Narodno podjetje.

Največja zaloga
preprog.
Popolne opreme
za neveste.

Spretna prodajalka
za trgovino mešanega blaga na deželi
se išče.
Kje, pove upravn. „Slovenskega
Naroda.“ Naštop takoj. 249

!!!
Za prevzetje cesijskim potom terjatve
neke posojilnice, ki je vključena na po-
sestvu v vrednosti 100.000 K — l. loco
se išče posojilo 15.000 K.
Rok vračila in
obrestna mera po
dogovoru.
Kdor želi denar dobro izkoristiti, naj
vpošlje ponudbo na upravn. „Slov. Naroda“
pod šifro „Varen denar“.

AI 811/10/9, AI 14/11/4.

317

Dražbeni oklic.

Prodalo se bude dne:
26. januarja 1911 v Ljubljani, Cesta na Loko 18,
27. januarja 1911 v Novem Vodmatu štov. 9,
vsakokrat ob 9. uri dopoldne
razna sobna oprava, obleka, 1 zlata ura i. dr.
Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo v navedenih hišah.
C. k. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek XI,
dne 21. januarja 1911.

Linhardt izvorna sušilnica za hmelj
pat. št. 15081
je nedvomno najboljša, najsolidnejša in najcenejša su-
šilnica sedanjosti.
Do danes na
Češkem, Moravskem, Štajerskem, Hrvaškem, Ogrskem,
v Galiciji, na Nemškem in Ruskem izvršenih nad
11200 m² površine.
IVAN LINHART, tvornica strojev
Rakonice na Češkem.
Zastopnik: Josip Govedič, Vranksko pri Celju v Savinski dolini.

Lep lokal

za trgovino se odda s l. svečanom
sraven trgovine Janko Češnika,
Lingarjeve ulice v Ljubljani.
Natančneje se poišče tam. 170

Krompir

najboljše okusa in zdrav,
prodaja in pošilja na dom v vsaki množini
oskrbuje veleposestva Turn
pri Ljubljani. 265

uradnik
se sprejme
v večji tovarni. Biti
mora kristjan, 24 do
28 let star, neoženjen
in popolnoma več
nemškega in slo-
venskega jezika,
splošno in trgovsko
izobražen.
Natančne ponudbe pod
„H. B. Nr. 1911“ na
Haasenstein &
Vogler, A.-G.,
Dunaj I.

Velika zaloga domačih in tovarniških čevljev

Naročila po meri se izvršujejo točno in solidno v lastni delavnici.
MATEJ OBLAK, Kongresni trg št. 6.

Opr. št. Nc V 11/11.

260

Dražbeni oklic.

Po javni dražbi in iz proste roke se bude prodalo
dne 27. in 28. januarja 1911 ob 9. uri dopoldne
v Ljubljani, v skladišču Tomanova ulica; v pisarni Trdinova ulica
št. 3; v skladiščih pri Perhovu in pri Anžoku v Sp. Šiški in sicer:
razne moke, otrobi, vreče, sodi, razno orodje, steklenice, 1 pi-
salni stroj, električne svetilke, trgovske knjige „Journal“,
papirni material, razna sobna, pisarniška in skladiščna oprava,
dvigala, tehtnice, ročni voziček itd.
Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo.
C. k. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek V,
dne 14. januarja 1911.

Št. 166.

281

Razpis.

Podpisano županstvo razpisuje vsled odloka deželnega odbora v Ljub-
ljani z dne 17. t. m. št. 759
javno ustno zmanjševalno dražbo
za prevzem podiranja hiši št. 198 v Idriji prizidane kleti
na sredo 25. januarja 1911 ob 10. dopoldne na licu mesta.
Prevzemnik mora stavbo podreti v teku osmih dni in spraviti stavbo
gradivo na določen prostor poleg hiše št. 198 v Idriji. Prevzemnik se mora
zavezati, da bo klet podiral tako, da ne bo s tem oškodovan stavbni stan hiše
št. 198, na katero je naslonjena predmetna klet.
Mestno županstvo v Idriji,
dne 19. januarja 1911.
Župan: Josip Šepotavec l. r.

Češke brikete

in kosovni premog, najboljše in naj-
cenejše kurivo za peči, podkurilna drva
nepotrebna, (navodilo zastoni) priporoča
po najnižji ceni „Češko skladišče
premoga,“ Nova ul. 3. v Ljubljani.
4292

Sprejemem več spretnih
ključavničarskih
pomočnikov
tako v stalno delo. Vodovodnih
inštalacij večji imajo prednost.
IVAN REBEK
ključavničarski mojster v Celju.

Godbo na lok

od 6 do 20 mož, dobro rutiranih moči,
priporoča.

Avg. Zornič,
godb. konces.
v Ljubljani, Ul. Stare pravde št. 3.

Kavarna LEON

na Starem trgu št. 30
je kakor navadno
vso noč odprta.

Za obilen obisk se priporočata
Leon in Fani Pogačnik.

Ustanovljena leta 1882. Ustanovljena leta 1882.

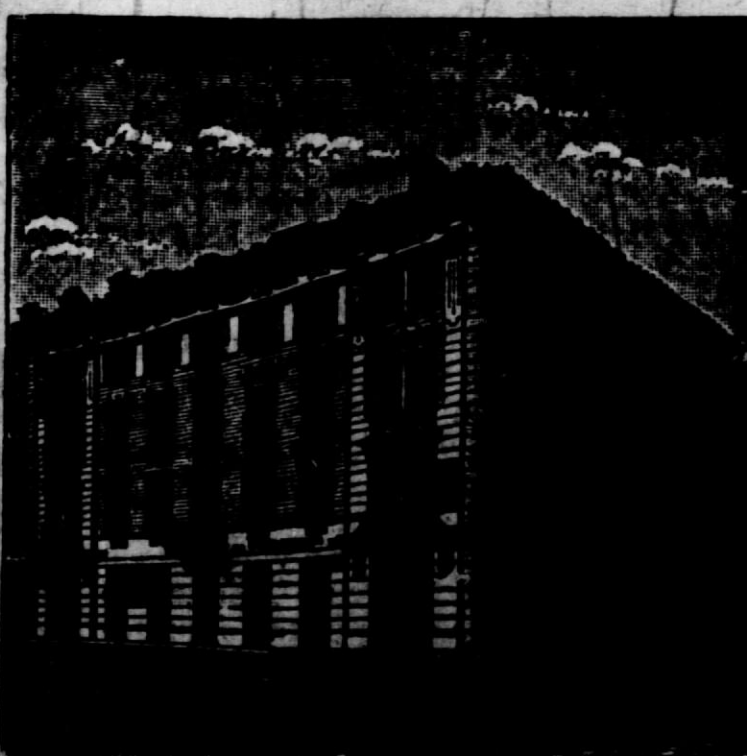
Rezervni zaklad Stanje hranilnih vlog
nad pol milijona kron. dvajset milijonov kron.

Kmetska posojilnica

registrirana zadruga ljubljanske okolice registrirana zadruga
z neomejeno zavezo z neomejeno zavezo
v lastnem zadržnem domu v Ljubljani Dunajska cesta št. 18
obrestuje hranilne 4 1/2 % brez odbitka rent-
vloge po čistih 4 1/2 % nega davka.

Sprejema tudi vloge
na tekoči račun v zvezi
s čekovnim prometom
ter jih obrestuje od
dne vloge do dneva
dviga.

Posojuje na zemljišča
po 5 1/2 % brez amorti-
zacije ali na amorti-
zacijo po dogovoru.

Eskomptuje
trgovske menice.

Upravno premo-
ženje v letu 1910
K 20,500.000.

Denarni promet v
letu 1910
K 100,000.000.

Sprejemom koncipijenta

Vstop 1. marca 1911 ali pozneje.
Plača po dogovoru.
Dr. Horvat, odvetnik v Ptuj.

Tržaška uvozna firma za čaj išče
na Kranjskem predobro navedenega

zastopnika.

Prijazne ponudbe pod
„284“ na upravnštvo „Slov. Naroda“.

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno dal-
matinsko vino

Kuč

najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
Br. Novakovič, Ljubljana.

Nikdar več!

ne premenjam mila, odkar rabim Berg-
mannovo milo (znamka lesen
konjček) togo Bergmann & Co.
Dečn na L., ker je to edino najbolj
učinkujoče medicinsko milo proti
solinim pegam in za negovanje lepe,
mekhe in nežne polti. Kos po 30 vin.
se dobiva po vseh lekarnah, drage-
riah, parfumerijah itd. 505